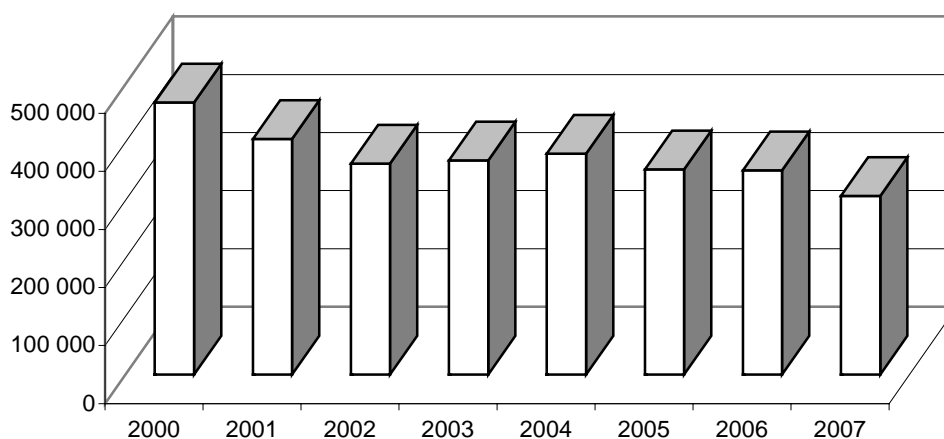

Zelenina

Situačná a výhľadová správa k 31.12.2007

Vývoj produkcie zeleniny v SR v tonách

**Bratislava,
august 2008**

Autor:

Ing. Eva MERA VÁ

Odborný garant za MP SR:

RNDr. Mária POHANKOVÁ

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Štatistický úrad SR

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Slovenský konzervárenský zväz

Colné riaditeľstvo SR

Radela, s.r.o.

Pôdohospodárska platobná agentúra SR

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor

**VÚEPP Bratislava
ISBN 978-80-8058-487-0**

ÚVOD	6
SÚHRN	6
1 Regulačná a podporná politika trhu	7
<i>1.1 Vplyv štátu na trh s komoditou ovocie a zelenina</i>	<i>7</i>
<i>1.1.1 Colné opatrenia</i>	<i>7</i>
<i>1.1.2 Licenčná politika</i>	<i>7</i>
<i>1.1.3 Dotačná politika</i>	<i>7</i>
<i>1.1.4 Výkon kontroly</i>	<i>24</i>
<i>1.2 Hlavné nariadenia Rady a nástroje spoločnej organizácie trhu ovocia a zeleniny</i>	<i>25</i>
<i>1.3 Hlavné orgány zodpovedné za prijímanie legislatívnych predpisov, opatrení v rámci SOT a administrovanie SOT</i>	<i>30</i>
2. Situácia na trhu v SR	33
<i>2.1 Plochy a produkcia zeleniny</i>	<i>33</i>
<i>2.2 Spotreba zeleniny</i>	<i>40</i>
<i>2.3 Spracovanie a predaj zeleniny</i>	<i>41</i>
<i>2.4 Kontroly</i>	<i>44</i>
<i>2.4.1 Kontrola nástrojov organizácie trhu s ovocím a zeleninou</i>	<i>44</i>
<i>2.4.2 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami</i>	<i>45</i>
<i>2.5 Ceny zeleniny</i>	<i>47</i>
<i>2.6 Zahraničný obchod so zeleninou</i>	<i>50</i>
3 Produkcia zeleniny V EÚ	54

Zoznam použitých skratiek

AP	Akčný plán skupiny výrobcov
ATIS	Agrárne trhové informácie Slovenska
CA	Kontrolovaná atmosféra
CC	Cross Compliance
CCTIA	Central Controlling and Testing Institute in Agriculture
CMO	Common Market Organization
CR SR	Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky
čl.	článok
EAGGF	EuroPeasn Agricultural Guidance and Guarantee Fund
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EK	Európska komisia
EÚ	Európska Únia
FAO OSN	Food and Agriculture Organization of the United Nations (Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo)
ES	Európske spoločenstvo
FAOSTAT	štatistika FAO
ha	hektár
JCD	jednotná colná deklarácia
kg	kilogram
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MJ	Merná jednotka
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
NASS	National Agricultural Statistics Service
NK	nariadenie Komisie
NR	nariadenie Rady
OF	operačný fond
OP	operačný program
OV/SV	organizácia výrobcov / skupina výrobcov
PP	Priame platby
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
SAPS	Single Area Payment Scheme
SCU	Slovak Cannery Union

Sk, SKK	slovenská koruna
SKZ	Slovenský konzervárenský zväz
SMR	zákonné požiadavky na riadenie
SOP-PRV	Sektorový operačný program-Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SOPT	Spoločná organizácia poľnohospodárskych trhov
SOT	Spoločná organizácia trhu
SP	Spracovateľský podnik
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
SVFA SR	State Veterinary and Food Administration of the Slovak Republic
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠVPS SR	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
ULO	Ultra Low Oxygen (Ultra nízky obsah kyslíka)
VMP	Volume Marketing Production
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov

Úvod

Predkladaná situačná a výhľadová správa nadväzuje na správu vypracovanú v júni 2007. Jej účelom je zhodnotiť situáciu na trhu so zeleninou v Slovenskej republike v roku 2007 a vývoj na rok 2008.

Kapitola Regulačná a podporná politika trhu informuje o legislatíve EÚ v sektore ovocia a zeleniny, ktorá sa dotýka i Slovenskej republiky. V závere správy sú údaje o produkcii zeleniny v EÚ.

Správa je k dispozícii na Ministerstve pôdohospodárstva SR, vo Výskumnom ústave ekonomiky pôdohospodárstva a potravinárstva a na stránke internetu <http://www.vuepp.sk>.

Súhrn

Výmera ornej pôdy zasiatej zeleninou v roku 2007 medziročne poklesla o 3,1% na 7 870 ha. Z celkovej ornej pôdy tvorila 0,69% (pokles o 0,1%). Zníženie produkcie zeleniny na ornej pôde na 99 393 t je výrazné (-28,9%).

Celková produkcia zeleniny (na ornej pôde spolu s odhadom v domácich záhradkách) podľa údajov ŠÚ SR dosiahla zo zberovej plochy 28 870 ha objem 307 756 t. Produkcia plodovej zeleniny dosiahla 130 615 t, čo je 48,2% z celkovej produkcie zeleniny. Produkcia hlúbavej zeleniny predstavovala 990 665 t (29,5%). Úroda koreňovej zeleniny predstavuje 46 717 t a tvorí 15,2% z produkcie zeleniny. V roku 2007 bol zaznamenaný pokles produkcie cibulovej zeleniny na 25 536 t. Produkcia strukovín vzrástla na objem 3 934 ha a listovej zeleniny na 3 646 t.

Pokles výmery zakrytých plôch v roku 2007 na 51,8 ha oproti predchádzajúcemu roku tvoril 16,5 ha. Zelenina sa pestovala na 41,8 ha (-10,3%). Výmera skleníkov klesla, no vzrástla plocha parenísk (+30,9%), no i tu sa zelenina pestovala na menšej ploche ako v predchádzajúcemu roku. Plochy zeleniny všetkých troch typoch zakrytých plôch klesli. Na zakrytých plochách sa celkovo urodilo 6 935,3 t zeleniny.

Spotreba zeleniny po poklese v roku 2005 v roku 2006 mierne stúpila (+1,5%). Ešte viac sa zdvihla spotreba čerstvej zeleniny (+ 6,3%). Celkovo sa spotrebovalo 474 650 t zeleniny a zeleninových výrobkov (v hodnote čerstvej zeleniny), čo je medziročný nárast o 1,6%. Čerstvej zeleniny sa spotrebovalo a 70 529 t, je to nárast o 4%.

Napriek poklesu produkcie a dobrému odbytu v roku 2007 sa ceny výrobcov niektorých druhov zeleniny medziročne znížili. Odbytové ceny zeleniny z importu boli nižšie od -17,5% do -61,2%, pričom najviac klesla cena koreňovej zeleniny.

Aj v roku 2007 pokračovalo zvyšovanie záporného salda v zahraničnom obchode s čerstvou zeleninou. Oproti roku 2006 stúplo o 20,2%. Na Slovensko sa doviezlo 218 716 t zeleniny (medziročný nárast o 14,1%) a vyviezlo sa 48 308 t (medziročný pokles o 3,3%).

Rovnako aj zahraničný obchod so spracovanou zeleninou vykazuje v roku 2007 záporné saldo, ktoré sa oproti roku 2006 zvýšilo vďaka nárastu dovozu (+4,2%) a poklesu vývozu (-31,9%).

1. Regulačná a podporná politika trhu

1.1 Vplyv štátu na trh s komoditou ovocie a zelenina

1.1.1 Colné opatrenia

Od 1. januára 2007 platí nariadenie Komisie (ES) č. 1549/2006 zo 17. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Od 1. januára 2008 platí nariadenie Komisie (ES) č. 1214/2007 z 20. septembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

1.1.2 Licenčná politika

Po vstupe SR do EÚ sa dovozy a vývozy realizujú v rámci mechanizmov SOT, podľa nariadenia Rady (ES) č. **2200/1996** a podrobných nariadení Komisie.

Od 1.1.2008 je v účinnosti nariadenie Rady (ES) č. **1182/2007** z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96. Nariadenie Rady bolo transponované do nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007.

1.1.3 Dotačná politika

A. Štátna pomoc

Štátna pomoc sa v roku 2007 poskytovala podľa:

- nariadenia Komisie (ES) č. **364/2004** z 25. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 70/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom,
- nariadenia Komisie (ES) č. **1857/2006** z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy o štátnej pomoci pre malé a stredné podniky (MSP) pôsobiace v poľnohospodárskej výrobe, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 70/2001,
- nariadenia vlády Slovenskej republiky č. **369/2007** z 8. augusta 2007 o niektorých podporných opatreniach v pôdohospodárstve. Podľa tohto nariadenia je možné obdržať dotácie na:
 - § 11 úhradu straty spôsobenej prírodnými katastrofami na poľnohospodárskych plodinách,
 - § 13 úhradu straty spôsobenej nepriaznivými poveternostnými udalosťami na poľnohospodárskych plodinách,
 - § 15 úhradu straty na plodinách v dôsledku vyhláseného opatrenia,
 - § 16 platby poistného v poľnohospodárstve,
 - § 17 podnik na účasť na výstavách,

- § 18 zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov chovateľov a pestovateľov,
- § 19 zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov pri ich spracovaní v podniku potravinárskeho priemyslu.
- nariadenia vlády Slovenskej republiky č. **159/2008 zo 16. apríla 2008**, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 369/2007 Z. z. o niektorých podporných opatreniach v pôdohospodárstve,
- výnosu MP SR z 12.7.2006 č. **2066/2006-100** o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky na všeobecne prospešné aktivity v pôdohospodárstve a podľa výnosu MP SR z 18.7.2007 č. 1754/2007-100, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MP SR z 12. júla 2006 č. 2066/2006-100 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MP SR na všeobecne prospešné aktivity v pôdohospodárstve - podpora pre činnosť neziskových organizácií, zväzov, združení a nadácií.

B. Priama platba

Priame platba sa poskytovala podľa:

- nariadenia Rady (ES) č. **1782/2003** z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 3/zv. 40) v platnom znení a k nemu prislúchajúce vykonávacie nariadenia Komisie,
- nariadenia Komisie (ES) č. **1973/2004** z 29. októbra 2004 ustanovujúceho podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 o schémach podpory stanovených v hlavách IV a IVa tohto nariadenia a využití pozemkov vyňatých z produkcie na výrobu surovín (Ú. v. EÚ L 345, 20.11.2004) v platnom znení,
- nariadenia Komisie (ES) č. **1975/2006** zo 7. decembra 2006, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, pokiaľ ide o realizáciu kontrolných postupov a krížového plnenia pri opatreniach na podporu rozvoja vidieka,
- nariadenia vlády č. **81/2007** Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu,
- nariadenia vlády Slovenskej republiky č. **50/2008** zo 6. februára 2008, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 81/2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu,
- nariadenia vlády Slovenskej republiky č. **151/2008** zo 16. apríla 2008 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodnej platby na rajčiaky a osobitnej platby na ovocie a zeleninu. Osobitná platba sa poskytne na výmeru, na ktorej sa pestuje ovocie a zelenina, ktorú žiadateľ uviedol v prílohe žiadosti o jednotnú platbu na plochu podľa osobitného predpisu v roku 2007,

- oznámenia Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. **2278/2007-100** o výške priamych platieb na rok 2007 poskytovaných formou jednotnej platby na plochu, osobitnej platby na cukor a doplnkových priamych platieb a podľa príslušných metodických postupov a príručiek pre žiadateľa.

V roku 2007 bola poskytnutá priama platba podľa oznámenia Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 2278/2007-100 o výške priamych platieb na rok 2007 poskytovaných formou jednotnej platby na plochu, osobitnej platby na cukor a doplnkových priamych platieb.

Jednotná platba na plochu (SAPS): **2 553,19 Sk/ha**

Platba na pestovanie energetických plodín: **1524,46 Sk/ha**

Platba na plodiny pestované na ornej pôde: **1938,57 Sk/ha**

Reformou (NR (ES) č. 1182/2007) bol sektor ovocia a zeleniny zaradený do priamych platieb a bude sa kompenzovať k podpore SAPS platba nasledujúcim spôsobom:

- **osobitná platba na ovocie a zeleninu** je upravená **čl. 143bb** nariadenia Rady (ES) č. **1782/2003**. SR sa do 1. novembra 2007 rozhodla, že poskytne osobitnú platbu na ovocie a zeleninu poľnohospodárom, ktorí sú na ňu oprávnení v rámci režimu jednotnej platby na plochu. Strop pre jednotlivé roky 2008-2013 je vo výške **0,516 mil. EUR**. Podľa NV **151/2008** sa osobitná platba na ovocie a zeleninu poskytne na výmeru ovocia a zeleniny, ktorú žiadateľ uviedol v prílohe žiadosti o platbu v roku 2007.

Žiadosť na osobitnú platbu na ovocie a zeleninu môže podať len osoba vykonávajúca poľnohospodársku činnosť na území SR. Termín pre podávanie žiadostí o osobitnú platbu na ovocie a zeleninu stanovuje členský štát v súlade s čl. 11 nariadenia Komisie (ES) č. **796/2004**, najneskôr však do 15. mája príslušného roku.

- **prechodná platba na ovocie a zeleninu** sa poskytuje na základe ustanovenia **čl. 143bc** nariadenia Rady (ES) č. **1782/2003**. Podľa tohto článku sa SR, ako štát uplatňujúci režim jednotnej platby do 1. novembra 2007 rozhodla, že si do 31. decembra 2011 ponechá sumu až do výšky 50% zložky vnútroštátneho stropu, podľa článku 68b, ods. 3 a to vo výške **0,509 mil. EUR**. Podľa NV č. **151/2008** sa prechodná platba poskytne na výmeru pestovaných rajčiakov, najviac však na výmeru, na ktorú má žiadateľ uzavretú zmluvu s prvým spracovateľom v aktuálnom roku. Prechodná platba sa môže poskytnúť žiadateľovi, ktorý je oprávnený na poskytnutie jednotnej platby na plochu, je členom organizácie alebo skupiny výrobcov a splnil minimálnu dodávku rajčiaka podľa zmluvy. Žiadosť o prechodnú platbu na ovocie a zeleninu môže podať len osoba vykonávajúca poľnohospodársku činnosť na území Slovenskej republiky.

Termín pre podávanie žiadostí o prechodnú platbu na ovocie a zeleninu stanovuje členský štát v súlade s čl. 11 nariadenia Komisie (ES) č. **796/2004**, najneskôr však **do 15. mája** príslušného roku.

C: Program rozvoja vidieka

Plán rozvoja vidieka na roky 2004-2006

Základná legislatíva:

- Nariadenie Rady (EHS) č. **2092/1991** z 24. júna 1991 o ekologickej výrobe poľnohospodárskych výrobkov a príslušných označeniach poľnohospodárskych výrobkov a potravín.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1929/2000** z 12. septembra 2000, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2603/1999 ustanovujúce pravidlá pre prechod na podporu rozvoja vidieka ustanovenú nariadením Rady (ES) č. 1257/1999 pokiaľ ide o transformáciu agroenvironmentálnych záväzkov prijatých v zmysle nariadenia Rady (EHS) č. 2078/92.
- Nariadenie Rady (ES) č. **1782/2003** z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001.
- Nariadenie Rady (ES) č. **1257/1999** zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF), a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **816/2003** z 12. mája 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2808/98, ktorým sa stanovujú pravidlá na uplatňovanie poľnohospodárskeho menového systému pre euro v poľnohospodárstve.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **817/2004** z 29. apríla 2004 ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) (čiastočne zrušené nariadenie ku dňu 15.1.2007).

Podpora zo Sektorového operačného programu - poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

a) v rámci opatrenia č. 1.1 „*Investície do poľnohospodárskych podnikov*“ sa poskytujú pre výrobcov celého Slovenska okrem Bratislavského kraja na:

K 31.12.2007 v rámci opatrenia č. 1.1 bolo na 24 projektov v sektore ovocia vyplatených **143 928,09 tis. Sk.**

b) v rámci opatrenia č. 1.2 „*Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov*“ – pre konzervárenské a mraziarenské podniky na:

- K 31.12.2007 bolo v rámci opatrenia č. 2 schválených 10 projektov v sektore ovocia a zeleniny, na ktoré bol alokovaný príspevok celkom **115 165,55 tis. Sk.**

Podpora z Plánu rozvoja vidieka

V rámci opatrenia č. 1 Plánu rozvoja vidieka sa poskytujú podpory na „*investície do poľnohospodárskych podnikov*“. Do 31.12.2007 bolo v sektore ovocia poskytnutých na 3 projekty **17 192 tis. Sk.**

V rámci opatrenia č. 6 Plánu rozvoja vidieka sa poskytujú investície na „zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov“. Do 31.12.2007 bolo v sektore ovocia a zeleniny poskytnutých na 6 projektov **48 002 tis. Sk**.

Spôsoby podávania žiadostí, termíny, doklady k žiadostiam a spôsoby kontroly pre uplatňovanie jednotlivých opatrení boli vydané v metodických postupoch a zverejnené na web stránke PPA.

Prostredníctvom Plánu rozvoja vidieka mohli aj na rovnaké opatrenia SOP uvedené vyššie požiadať o pomoc výrobcovia ovocia a zeleniny z Bratislavského kraja.

Program rozvoja vidieka na obdobie 2007–2013 (PRV)

Základná legislatíva

- Nariadenie Rady (ES) č. **1698/2005** z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj.
- Nariadenie Rady (ES) č. **1944/2006** z 19. decembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) .
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1974/2006** z 15.12.2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia rady (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV).
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1975/2006** zo 7. decembra 2006, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, pokiaľ ide o realizáciu kontrolných postupov a krížového plnenia pri opatreniach na podporu rozvoja vidieka.
- Nariadenie Rady (ES) č. **1290/2005** z 21. júna 2005 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky.
- Rozhodnutie Rady o strategických usmerneniach Spoločenstva z 20. februára 2006 o strategických usmerneniach Spoločenstva pre politiku rozvoja vidieka (programovacie obdobie 2007-2013).

Podpora podľa Programu rozvoja vidieka na programovacie obdobie 2007–2013

OS 1 :zvýšenie konkurencieschopnosti sektora poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

OPATRENIE: MODERNIZÁCIA FARIEM- podľa Príručky pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (na internetovej stránke www.apa.sk).

Cieľ: Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov lepším využívaním výrobných faktorov a uplatňovaním nových technológií a inovácií.

Tento cieľ sa bude naplňovať predovšetkým prostredníctvom:

- znižovania výrobných nákladov a zlepšovania pracovných podmienok v poľnohospodárskych podnikoch,

- zvyšovania počtu fariem s modernými budovami, novými technológiami a technickými zariadeniami s úspornou spotrebou energie,
- zavádzania a rozširovania informačných a komunikačných technológií,
- výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov poľnohospodárskej výroby vrátane skladovacích priestorov,
- zlepšovania kvality výroby a obmedzovania strát.

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré zlepšujú celkovú výkonnosť podniku a sú v súlade s cieľmi opatrenia a s príslušnými právnymi predpismi EÚ a zosúladené s požiadavkami životného prostredia.

A. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov

Oblasť – Rastlinná výroba

- na prvotnú pozberovú úpravu a skladovanie obilnín, olejní, strukovín, ovocia, zeleniny, zemiakov, objemových krmív, liečivých, technických a energetických plodín vrátane osív a sadív,
- na uskladnenie priemyselných a hospodárskych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín,
- skleníkov a fóliovníkov,
- závlahových a odvodňovacích systémov,
- na výsadbu, likvidáciu (za podmienky následnej výsadby v obdobnej výmere ako bola urobená likvidácia) rekonštrukciu a modernizáciu ovocných sadov, plantáží špargle a liečivých rastlín,
- na rekonštrukciu a modernizáciu vinohradov a chmeľníc.

B. Obstaranie a modernizácia technického a technologického vybavenia

Oblasť – Rastlinná výroba

- na prvotnú pozberovú úpravu a skladovanie obilnín, olejní, strukovín, ovocia, zeleniny, zemiakov, objemových krmív, liečivých, technických a energetických plodín vrátane osív a sadív,
- na spracovanie biomasy pre technické a energetické využitie,
- na aplikáciu hnojív a prípravkov na ochranu rastlín,
- na pestovanie poľnohospodárskych plodín, t.j. prípravu pôdy, sejbu, zber a manipuláciu s rastlinnou produkciou vrátane doplnenia existujúcich technologických liniek,
- závlahových a odvodňovacích systémov,
- na výsadbu, rekonštrukciu a modernizáciu ovocných sadov, plantáží špargle a liečivých rastlín,
- na rekonštrukciu a modernizáciu vinohradov a chmeľníc.

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

1. v prípade oblastí cieľa Konvergencia (SR okrem Bratislavy):

- 60% (45% EÚ a 15% SR) pre mladých poľnohospodárov v znevýhodnených oblastiach, pričom minimálne 40% predstavujú vlastné zdroje;
- 50% (37,5% EÚ a 12,5% SR) pre ostatných v znevýhodnených oblastiach, pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje;
- 50% (37,5% EÚ a 12,5% SR) pre mladých poľnohospodárov v iných oblastiach, pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje;
- 40% (30% EÚ a 10% SR) pre ostatných, pričom minimálne 60% predstavujú vlastné zdroje.

2. v prípade ostatných oblastí:

- 60% (30% EÚ a 30% SR) pre mladých poľnohospodárov v znevýhodnených oblastiach, pričom minimálne 40% predstavujú vlastné zdroje;
- 50% (25% EÚ a 25% SR) pre ostatných v znevýhodnených oblastiach, pričom minimálne 50% predstavujú vlastné zdroje;
- 50% (25% EÚ a 25% SR) pre mladých poľnohospodárov v ostatných oblastiach, pričom minimálne 50% predstavujú vlastné zdroje;
- 40% (20% EÚ a 20% SR) pre ostatných, pričom minimálne 60% predstavujú vlastné zdroje.

OPATRENIE: PRIDÁVANIE HODNOTY DO POĽNOHOSPODÁRSKÝCH PRODUKTOV A PRODUKTOV LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

- zavádzanie výroby nových produktov; novej techniky/technológií;
- zlepšovanie kvality výrobkov dosiahnutím kvalitatívnych a hygienických štandardov EÚ, ich marketingu a odbytu na nových trhoch;
- zavádzanie a rozširovanie informačných a komunikačných technológií;
- spracovanie obnoviteľných zdrojov energie.

Podporované činnosti prvospracovateľských sektorov

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia hygienicko-sanitárnych režimov, napr. laboratórií, umyvární a šatní pre pracovníkov a návštevníkov;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia technológií na ochranu životného prostredia (spracovanie odpadu a čistenie odpadových vôd atď.);
výstavba, obstaranie a rekonštrukcia zariadení a technológií súvisiacich so spracovávaním produktov na výrobu potravín s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením a zaručených tradičných špecialít podľa osobitného predpisu
- zlepšenie prezentácie a prípravy produktov, podpora lepšieho využitia alebo eliminácie vedľajších produktov alebo odpadu;

- obstaranie výpočtovej techniky (hardvér), programového (softvér) a iného elektronického vybavenia (tlačiarne, skenery a pod.), pripojenia k internetu k zefektívneniu činností zvyšujúcich pridanú hodnotu a zlepšujúcich predaj produkcie a zaistenia informatizácie;
- rekonštrukcia a modernizácia objektov výrobných prevádzok; obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít vrátane obilných síl, síl mlynských výrobkov a výrobní krmných zmesí, ako aj skladov produktov po spracovaní.

Výška podpory

Maximálna sadzba podpory sa obmedzuje na mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES.

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **50%** (37,5% EÚ, 12,5% SR) pre oblasti cieľa Konvergencia (okrem Bratislavy), pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje;
- **40%** (20% EÚ, 20% SR) pre ostatné oblasti, pričom minimálne 60% predstavujú vlastné zdroje.

OPATRENIE: ODBORNÉ VZDELÁVANIE A INFORMAČNÉ AKTIVITY

Cieľ: rozšíriť rámec vzdelávacích a informačných aktivít a šíriť poznatky pre všetkých pracujúcich v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesnom hospodárstve.

Tento cieľ sa bude naplňovať predovšetkým prostredníctvom:

- vytvárania predpokladov pre dosiahnutie čo najväčšieho prínosu a pridanej hodnoty v rámci relevantných opatrení programu;
- poskytovania potrebných vedomostí a zručností pre:
 - *zavádzanie inovácií, nových metód a nástrojov práce v poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych podnikoch pre zvýšenie ich efektívnosti,*
 - *zavádzanie a rozširovanie informačných a komunikačných technológií,*
 - *zabezpečovanie a zvyšovanie kvality hospodárenia, výroby a bezpečnosti potravín,*
 - *udržanie existujúcich a tvorbu nových pracovných miest,*
 - *zlepšenie ochrany životného prostredia,*
 - *dozrievanie bezpečnosti práce.*

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **100%** pre oblasti cieľa Konvergencia (75% EÚ a 25% SR); platí pre SR okrem Bratislavy
- **100%** pre ostatné oblasti (50% EÚ a 50% SR).

Výška oprávnených nákladov na jeden projekt: minimálne 3 000 € a maximálne 50 000 €.

OPATRENIE: VYUŽÍVANIE PORADENSKÝCH SLUŽIEB

Cieľ: umožniť poľnohospodárskym a lesným podnikom zlepšiť riadenie svojich podnikov v environmentálnom zmysle slova.

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **80%** (60% EÚ a 20% SR) pre oblasti cieľa Konvergencia (okrem Bratislavy), maximálne však **1 500 €**, pričom minimálne 20% predstavujú vlastné zdroje.
- **80%** (40% EÚ a 40% SR) pre ostatné oblasti, maximálne však **1 500 €**, pričom minimálne 20% predstavujú vlastné zdroje.

Maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt: **1 875 €**.

OS 2: zlepšenie životného prostredia a krajiny opatrenie: platby za znevýhodnené prírodné podmienky v horských oblastiach a platby v ostatných znevýhodnených oblastiach

Základná podpora podľa Nariadenie Rady (ES) č. **1698/2005** z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj. Výšku podpory z EAFRD a národných zdrojov upravuje článok 70 tohto nariadenia.

Cieľ: zabezpečiť pokračovanie poľnohospodárstva v znevýhodnených oblastiach prostredníctvom:

- zachovania a podpory udržateľných systémov hospodárenia, ktoré rešpektujú ochranu životného prostredia a charakter krajiny,
- zabezpečenia primeraných príjmov poľnohospodárov a tým prispieť k stabilizácii vidieckej populácie a zamedzeniu vyľudňovania vidieckych oblastí.

Vyrovňavací príspevok pre jednotlivé oblasti znevýhodnenia je pri dodržaní stanovených podmienok poskytovaný v plnej výške z verejných zdrojov.

Kompenzačné platby LFA	EAFRD %	Národné zdroje %	Verejné zdroje spolu %
Oblasti Konvergenčného cieľa	80	20	100
Ostatné oblasti	55	45	100

Výška vyrovnávacieho príspevku

Vyrovňavacie príspevky sú stanovené na ha vyžívanej poľnohospodárskej pôdy. Platba vyrovnávacieho príspevku bude realizovaná ako sadzba na 1 ha oprávnenej plochy – pôdneho bloku evidovaného v LPIS. Vyrovnávacie príspevky sú diferencované podľa jednotlivých typov znevýhodnených oblastí.

OPATRENIE: AGROENVIRONMENTÁLNE PLATBY

V roku 2007 sa postupovalo podľa Nariadenia vlády SR č. **239/2007** 25. apríla 2007 o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do agroenvironmentálneho opatrenia. Podpora sa poskytovala na opatrenia základná podpora (zelenina – orná pôda), ekologické poľnohospodárstvo, erózia v ovocných sadoch.

PODOPATRENIE: ZÁKLADNÁ PODPORA

Podmienky podpory pre orné pôdy

Legislatíva:

- Nariadenie vlády SR č. 160/2008 zo 16. apríla 2008 o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do opatrenia na agroenvironmentálne platby a o podmienkach poskytovania agroenvironmentálnych platieb.

Osevný postup – obmedzenie podielu stanovených plodín

- Dodržanie vyrovnaného osevného postupu, čo znamená, že osiata plocha žiadnej zo skupín plodín (obilovín, olejnin, okopanín) nesmie presiahnuť plochu 50% využívanej ornej pôdy, ktorá je predmetom podpory . Do skupiny obilnín sa zarátava aj kukurica na zrnno.

Dodržiavanie limitov hnojenia

- Celkové aplikované množstvo ročnej dávky organických dusíkatých hnojív nesmie presiahnuť hodnotu 135 kg dusíka na 1 hektár.
- Zrieknutie sa používania kalov z čistiarní odpadových vôd a dnových sedimentov na celej výmere ornej pôdy, s ktorou vstupuje do záväzku.

Dodržiavanie zásad používania prípravkov na ochranu rastlín

- Na orných pôdach, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie zakázaných prípravkov na ochranu rastlín (zoznam zakázaných prípravkov publikuje MP SR každoročne vo Vestníku MP SR).

PODOPATRENIE: INTEGROVANÁ PRODUKCIA ZELENINY

V roku 2008 sa predkladali žiadosti podľa nasledujúcej legislatívy:

Nariadenie vlády SR č. **160/2008** zo 16. apríla 2008 o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do opatrenia na agroenvironmentálne platby a o podmienkach poskytovania agroenvironmentálnych platieb. Niektoré ustanovenia tohto nariadenia vlády, ktoré sa týkajú podopatrenia integrovaná produkcia:

- § 2 písm. b) – ustanovuje podopatrenie integrovaná produkcia;
- § 3 ods. 1, ods. 2 – ustanovuje zaradenie len rodiacich sádov a vinogradov o výmere najmenej 0,5 ha do integrovanej produkcie, ods. 10 – povinnosť vstupu do záväzku na celej ploche jedného druhu pozemku a podľa tabuľky kombinovateľnosti;
- § 4 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 - určuje podmienky pre zaradenie žiadosti do agroenvironmentálneho opatrenia, ods. 4 písm. a) až d) – prílohy k žiadosti, ods. 6 – žiadosť o transformáciu plochy do vyššieho stupňa (napr. ak v programovom období 2004

- 2006 žiadateľ využíval základnú schému na ovocné sady a vinohrady môže sa transformovať podľa PRV 2007-2013 na integrovanú alebo ekologickú produkciu);
- v- § 5 ods. 4 – ustanovuje zaradenie do tretieho bodového pásma;
- § 6 – obsahuje všeobecné podmienky pre žiadateľov o AE platby;
- § 8 ods. 1 – určuje rozšírenie celkovej plochy zaradenej do záväzku o 20% oproti celkovej ploche zaradenej do opatrenia;
- § 10 ods. 1 až 4 – ustanovuje podmienky pre integrovanú produkciu vo vinohradníctve, ovocinárstve a v zeleninárstve (rovnaké ako v časti 3 materiálu);
- § 14 – vymedzuje ochranu proti erózii v ovocných sadoch, možnosť kombinovania s integrovanou produkciou v ovocinárstve;
- § 20 ods. 1 písm. c) – určuje zníženie platieb o 20% pri nesplnení vybraných podmienok podľa § 10;
- § 21 písm. c) – ustanovuje neposkytnutie platieb pri nesplnení vybraných podmienok podľa § 10;
- § 23 ods. 1 – ustanovuje zníženie platieb pri zistení rozdielu medzi deklarovanou a skutočnou výmerou;
- § 25– ustanovuje termín na predkladanie aktualizácie žiadostí predložených v roku 2007 do 15. mája 2008;

prílohy 4 až 9 – obsahujú napr. limitné hodnoty pre ovocie a zeleninu;

príloha 10 – obsahuje kritéria výberu prípravkov na ochranu rastlín do integrovanej produkcie.

Metodický pokyn Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. **2098/2008-920** k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 160/2008 Z. z. o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do opatrenia agroenvironmentálne platby a o podmienkach poskytovania agroenvironmentálnych platieb.

Výnos č. **2080/2008-510** z 1. mája 2008, vestník, ročník XXXX, čiastka 8, z 2. mája 2008, č. 23: Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky o uverejnení zoznamov prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú povolené v integrovanej produkcii viniča, ovocia a zeleniny. V súlade s nariadením vlády, ktoré v § 10 ods. 1, písm. b); ods. 2, písm. b) a ods. 3 písm. a) ukladá žiadateľovi povinnosť aplikovať len povolené biologické a chemické prípravky na ochranu rastlín.

Podmienky integrovanej produkcie zeleniny

- aplikovať na celej výmere biologické a chemické prípravky na ochranu rastlín povolené pre systém Integrovanej produkcie (publikovaných každoročne vo Vestníku MP SR);
- sledovať vývoj vlhkosti a teploty vzduchu najmä počas vegetačného obdobia (príloha osi 2 – Integrovaná produkcia);
- využívať dostupné signalizačné metódy a technické zariadenia na sledovanie výskytu chorôb a škodcov;

- zabezpečiť rozbor pôdnych vzoriek akreditovanou inštitúciou, minimálne raz za 3 roky najmä na chemické látky podľa prílohy osi 2 – Integrovaná produkcia;
- zabezpečiť odber vzoriek a analytický rozbor zeleniny akreditovanou inštitúciou, najmä pre chemické látky a dusičnany podľa prílohy osi 2 – Integrovaná produkcia;
- používať certifikované osivo;
- viesť záznamy v elektronickej alebo písomnej forme vedené v „Podnikovom zošite“ a uchovávať najmenej 10 kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, keď bolo sledovanie uskutočnené.

Spôsob stanovenia podpory

Výška podpory je stanovená ako kompenzácia straty príjmov zo zníženej produkcie a dodatočných nákladov z podmienok vyplývajúcich pre toto podopatrenie nad rámec CC (GAEC + SMR) a národnej legislatívy. Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie.

Výška podpory	Platba
Integrovaná produkcia zeleniny	14 966 Sk/ha (422,26 EUR/ha)

PODOPATRENIE: EKOLOGICKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

Legislatíva

- Nariadenie Rady (EHS) č. **2092/1991** z 24. júna 1991 o ekologickej výrobe poľnohospodárskych výrobkov a príslušných označeniach poľnohospodárskych výrobkov a potravín.
- Od 1.1.2009 platia podmienky nariadenia Rady (ES) č. **834/2007** o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/1991 a zákon o ekologickom poľnohospodárstve na celej výmere pôdy zaradenej do systému ekologického poľnohospodárstva.
- Nariadenie vlády SR č. **160/2008** zo 16. apríla 2008 o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do opatrenia na agroenvironmentálne platby a o podmienkach poskytovania agroenvironmentálnych platieb.

Podmienky podpory (kapitola 5.3.2 PRV)

- počas celej doby realizácie záväzku musí byť žiadateľ vedený v registri ekologických výrobcov vedenom kontrolným ústavom;
- mať uzatvorenú dohodu s akreditovanou kontrolnou organizáciou ekologického poľnohospodárstva na výkon kontroly najneskôr do konca januára 1.roku záväzného obdobia;
- mať po skončení konverzie (ekologický výrobca) certifikovanú produkciu v kvalite „bio“

Spôsob stanovenia podpory

- Výška podpory je stanovená ako kompenzácia straty príjmov zo zníženej produkcie a dodatočných nákladov z podmienok vyplývajúcich pre toto podopatrenie nad rámec CC (GAEC + SMR) a národnej legislatívy. Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie. Výška podpory je v období konverzie stanovená na 100% pokrytie ušlého príjmu a dodatočných nákladov pri rešpektovaní max. platby (čl. 39 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005. V období po konverzii je výška podpory redukovaná na 70% z obdobia konverzie (v prípade zeleniny, liečivé, koreninové a aromatické rastliny na 75%).

Výška podpory:

orná pôda (2 roky)	6 571 Sk/ha
zelenina (2 roky)	21 265 Sk/ha; v roku 2008 to je 14 694 Sk/ha
ovocné sady (3 roky)	28 884 Sk/ha

v období po konverzii:

orná pôda (2 roky)	4 600 Sk/ha
zelenina (2 roky)	15 950 Sk/ha
ovocné sady	20 219 Sk/ha; v roku 2008 to je 11 350 Sk/ha

alebo

v období po konverzii s certifikovaným bioproduktom:

certifikovaný produkt z plodín na ornej pôde dodávaný na trh	5 000 Sk/ha
certifikovaná zelenina dodávaná na trh	25 500 Sk/ha
certifikovaný produkt z plodín ovocného sadu dodávaný na trh	25 000 Sk/ha

PÔDOOCHRANNÉ OPATRENIA

Legislatíva

Nariadenie vlády SR č. **160/2008** zo 16. apríla 2008 o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do opatrenia na agroenvironmentálne platby a o podmienkach poskytovania agroenvironmentálnych platieb.

PODOPATRENIE: OCHRANA PROTI ERÓZII NA ORNEJ PÔDE

Spôsob stanovenia podpory

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní spôsobov využívania orných pôd platných pre toto podopatrenie:

- Stabilizačný oševný postup – pestovanie medziplodín (agrotechnika + osivo). Tieto náklady sú znížené o 40% nakoľko podmienkou je dodržať minimálny podiel 30% ozimín + 10% viacročných krmovín.

- Prijateľná veľkosť parcely – vytvorenie minimálne 10 m širokých pásov (min. 1 pás na 200 m) obsiatych trávami, ďatelinochránkami a pod. Tieto náklady vyplývajú zo straty na bežnej produkcii z orných pôd, potreby zatrávňovania (agrotechnika, osivo) i komplikovanejšej manipulácie mechanizmami. Zvýšené náklady čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv na vytvorených pásoch.

Výška podpory podľa prílohy č. 11 NV 160/2008:

Ochrana proti erózii na ornej pôde	Platba
Stabilizačný oševný postup	4 750 Sk/ha
Prijateľná veľkosť parcely	1 365 Sk/ha

4. Zásady Spoločnej organizácie trhu s ovocím a zeleninou v EÚ

Pre sektor ovocia a zeleniny je pri čerstvom ovocí a zelenine kľúčovým predpisom nariadenie Rady (ES) **2200/96** o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou a pri spracovanom ovocí a zelenine nariadenie Rady (ES) **2201/96** o spoločnej organizácii trhu s výrobkami zo spracovaného ovocia a zeleniny. nariadenie Komisie (ES) č. **1580/2007** z 21. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v sektore ovocia a zeleniny

Od 1.1.2008 je v účinnosti nariadenie Rady (ES) č. **1182/2007** z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96 a vykonávacie nariadenie Komisie (ES) č. **1580/2007** z 21. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v sektore ovocia a zeleniny.

Reforma CMO pre ovocie a zeleninu bola prezentovaná v januári 2007. Politickú dohodu dosiahli ministri poľnohospodárstva v júni 2007.

Hlavným cieľom reformy bolo zjednodušenie nástrojov CMO. Významnú funkciu v sektore budú i naďalej mať spoločné organizácie výrobcov, pri koncentrácii výroby a presadzovaní sa na trhu voči obchodným reťazcom, ktoré sú zároveň prijímateľom dotácií.

Všeobecné ciele reformy sú

- zvýšenie konkurencieschopnosti a trhovej orientácie sektora ovocia a zeleniny,
- zníženie kolísania príjmov vyplývajúceho z kríz,
- zvýšenie spotreby,
- zlepšenie ochrany životného prostredia,
- zjednodušenie pravidiel a zníženie administratívnej záťaže.

Hlavné nástroje reformy:

- zvýšiť atraktivnosť a posilnenie organizácií výrobcov,
- povzbudiť pestovateľov, aby vstúpili do organizácií výrobcov alebo vytvárali nové a väčšie organizácie alebo združenia,

- poskytnutie organizáciám väčšie možnosti pre zvládnutie krízových situácií,
- vyššie príspevky EÚ na ekologickú alebo integrovanú výrobu šetriacu životné prostredie,
- zrušenie subvencií na vývoz ovocia a zeleniny,
- zrušenie podpory na ovocie a zeleninu určené na spracovanie,
- začlenenie ovocia a zeleniny do systému priamych platieb,
- podporiť propagáciu a zlepšiť stravovacie zvyklosti na školách pre deti do 18 rokov.

Nevyhnutné inštitúcie pre realizáciu SOT sú **organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov (OV/SV)**, uznané národnou autoritou, ktoré môžu požiadať o nasledujúce druhy podpôr:

a) *Financovanie plánov na dosiahnutie uznania* (NK č. 2200/96, 1432/2003, 1433/2003 a 1943/2003, od roku 2008 NK č. 1580/2007).

Podpora sa poskytuje na realizáciu plánov uznania a uľahčenie administratívnych operácií v prvých rokoch činnosti SV, počas prvých piatich rokov v pomere: 75% poskytne EÚ a 25% členský štát, v prvom a druhom roku 5%, v treťom 4%, štvrtom 3% a v piatom 2% z ročnej hodnoty predanej produkcie – VMP, najviac však do stanovenej výšky v každom roku.

Financovanie akčných plánov bolo reformou navýšené o 100% v každom roku, t.j. na 10% z hodnoty predanej produkcie v prvom a druhom roku, 8% v treťom, 6% vo štvrtom a 4% v piatom roku riešenia plánu na dosiahnutie uznania. Maximálna možná pomoc je 100 000 EUR v každom roku.

Podpora je určená pre skupiny výrobcov (SV), ktorí boli predbežne uznaní a realizujú plán uznania (Akčný plán) počas piatich rokov pre uľahčenie administrovania a prevádzkovania činností ustanovených v pláne uznania.

V rokoch 2004 a 2005 bol realizovaný akčný plán u 4 skupín výrobcov, ktoré obdržali celkom 8 563 696 Sk (posledná splátka bola vyplatená začiatkom roka 2006):

- ZERDA PODUNAJSKO Veľký Meder,
- DRUTOMA družstvo Kolárovo,
- Odbytové družstvo ZEM Tvrdošovce,
- Odbytové družstvo producentov rajčín Dvory nad Žitavou.

b) *podpora na operačné fondy a riešenie operačných programov OV* (NK č. 2200/1996 a NK č. 1433/2003, príloha č. 1)

Podpora z EÚ je vo výške 50% vynaložených nákladov OV na realizáciu činností v operačnom programe OV, najviac však 4,1% z ročnej hodnoty predanej produkcie. Doplatok ČŠ môže byť vo výške 60% z hodnoty príspevkov členov do operačného fondu. Operačný program sa rieši v období 3–5 rokov.

Podporovateľné činnosti:

- zlepšenie kvality,

- znižovanie výrobných nákladov,
- prispôsobenie výroby požiadavkám trhu,
- koncentrácia výroby, investície do zariadení a technológií, ktoré šetria životné prostredie,
- sťahovanie produkcie z trhu,
- vedenie operačného fondu.

Od roku 2008 – po reforme sa podpora zvyšuje na 60% z vynaložených nákladov (NR č. 1182/2007 a NK č. 1580/2007).

c) výrobná podpora pre spracovaný rajčiak, broskyne a hrušky je podľa nariadenia Rady (ES) č. 2201/1996, podrobne ustanovená v nariadení Komisie (ES) č. 1535/2003.

Do roku 2007/2008 sa v sektore spracovaného ovocia a zeleniny podpora poskytovala na báze množstva produktov dodaných spracovateľskému priemyslu, priamej pomoci spracovateľom a pomoci výrobcom prostredníctvom organizácií výrobcov. Podpora sa poskytovala pre spracovanie rajčiakov, hrušiek, broskýň, sušených fig, sliviek a sušených hrozienok, citrusového ovocia a nektariniek.

SR využívala len podporu na spracovanie rajčiaka, a to do výšky národného prahu, čo predstavuje 29 500 ton. Prah pre broskyne je 147 ton, ten doteraz nebol realizovaný.

Dotácia sa poskytovala pre OV alebo SV na základe hmotnosti dodanej suroviny – rajčiaku. Výška podpory bola 34,50 EUR/t.

Od roku 2008 sa táto podpora ruší, poskytujú sa priame platby na plochu.

Čerpanie podpory bolo nasledovné:

4 skupiny výrobcov, ktoré poskytli surovinu (rajčiak) na spracovanie obdržali v rokoch 2004 – **40,4 mil. Sk**, 2005 – **31,6 mil. Sk**, 2006 – **34,12 mil. Sk**, 2007 – **23,72 mil. Sk**.

Od roku 2008 sa táto podpora ruší, poskytujú sa priame platby na plochu.

Časový harmonogram pre administráciu organizovania trhu v komodite čerstvé ovocie a zeleninu pre rok 2007

V priebehu celého roka	Prijímanie žiadosti o uznanie a predbežné OV a SV Nové skupiny výrobcov spolu so žiadosťou o predbežné uznanie, predkladajú plán na dosiahnutie uznania – akčný plán. Termíny a požadované doklady sú podľa ustanovení v NK(ES) č. 1432/2003 (uznávací proces je do 3 mesiacov od podania žiadosti) a metodického postupu PPA. <i>Pre SV, ktoré chcú ukončiť predbežné uznanie, predkladajú spolu so žiadosťou o uznanie ako aj OV, aj žiadosť o schválenie operačného programu. Konečný termín je 15. september 2007</i>
1. január 2007	Zahájenie implementácie nových schválených OP (žiadosti podané do 15. septembra 2006) podľa „Metodického postupu pre žiadateľov o schválenie operačných programov financovanie operačných fondov organizácií výrobcov“ (ďalej len „Metodický postup pre OP“)
január až 31. marec 2007	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na akčné plány podľa NK (ES) č. 1943/2003 za rok 2006 podľa „Metodického postupu pre žiadateľov o financovanie plánov na dosiahnutie uznania – Akčných plánov“ (ďalej len „Metodický postup pre AP“)
1. - 30. apríl 2007	OV môžu požiadať o zálohovú platbu* na financovanie OP za obdobie apríl až jún podľa „Metodického postupu pre OP“
	OV môžu žiadať o 1. čiastkovú - štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie január - marec podľa „Metodického postupu pre OP“
1. – 31. júl 2007	OV môžu podávať žiadosti o zálohu na financovanie OP za obdobie júl až september podľa Metodického postupu pre OP“
	OV môžu žiadať o 2. čiastkovú - štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie apríl – jún podľa „Metodického postupu pre OP“
Od 1- júla do 30. septembra 2007	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na realizáciu akčných plánov podľa NK (ES) č. 1943/2003 prvý polrok 2007 podľa „Metodického postupu pre AP“
31. júl 2006	Posledný termín nahlásenia odstúpenia členov, ktoré sa má uskutočniť od 1. januára nasledujúceho roka (ak člen požiadal o vystúpenie z organizácie pol roka pred ukončením členstva, podľa stanov)
15. september 2007	Posledný termín, kedy môžu OV podávať:
	žiadosť o uznanie ako OV a schválenie nového OP podľa NK (ES) č. 1432/2003 a č. 1433/2003, ktorý sa bude realizovať od 1. januára 2008
	žiadosť o uplatnenie zmien a doplnkov do schváleného operačného programu pre nasledujúci rok realizácie OP. Zmeny a doplnky sa začnú uplatňovať od 1. januára 2007
	zaslanie oznámení OV o predpokladanej výške operačného fondu a hodnote predávanej produkcie pre nasledujúci rok realizácie OP
1. – 31. október 2007	OV môžu podávať žiadosti o zálohovú platbu na financovanie OP za obdobie október až december podľa „Metodického postupu pre OP“
	OV môžu žiadať o 3. čiastkovú - štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie júl - september podľa „Metodického postupu pre OP“
15. december 2007	PPA informuje všetky OV o schválenej výške finančnej pomoci na realizáciu OP (v náležite odôvodnených prípadoch môže PPA rozhodnúť do 20. januára 2008. Výdavky na realizáciu OP sú oprávnené od 1. januára 2008)
1. január 2008	Zahájenie implementácie schválených OP podľa žiadosti, ktoré boli podané do 15. septembra 2007)
1. – 31. január 2008	OV môžu podávať žiadosti o zúčtovanie čiastkových platieb počas ročnej realizácie OP a dofinancovanie za obdobie október – december podľa „Metodického postupu pre OP“
	OV predkladajú „Ročnú správu o realizácii operačného programu“

* zálohová platba predpokladá zloženie finančnej zábezpeky vo výške 120% na príslušné obdobie

Do roku 2007 platili NK č. 15432/2003, č. 1433/2003 a č. 1943/2003, ktoré boli od roku 2008 zrušené a zaradené do nariadenia Komisie (ES) č. 1580/2007 z 21. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v sektore ovocia a zeleniny.

4. Obchodná politika v komodite ovocie a zelenina v rámci SOT

Licencie pre dovoz ovocia a zeleniny z krajín EÚ nie sú potrebné. Dovozné povolenia sú potrebné pre jablká z tretích krajín, a to podľa nariadenia Komisie (ES) č. **179/2006** z 1. februára 2006, ktorým sa zavádza systém dovozných povolení pre jablká dovážané z tretích krajín. Toto nariadenie bolo zrušené nariadením Komisie (ES) č. **1580/2007** z 21. decembra 2007.

V rámci obchodnej politiky s tretími krajinami sa môžu uplatňovať **kvóty** na dovoz cesnaku, banánov, konzervovaných húb rodu *Agaricus* a ochranné opatrenia na odvoz určitých upravovaných alebo konzervovaných citrusových plodov (mandarínok, atď.) so zníženým clom. Pre tieto dovozy do Spoločenstva musí dovozca predložiť dovoznú licenciu.

Vývoz ovocia a zeleniny podliehal v roku 2007 predloženiu licencie iba vtedy, ak vývozca požadoval vývoznú náhradu.

Termíny podávania žiadostí o licencie:

Dovoz cesnaku:

Licencie sa podávajú na štvrtroky:

- štvrtrok: jún – august
- štvrtrok: september – november
- štvrtrok: december – február

štvrtrok: marec – máj

Dovoz cesnaku

Komodita	Kód CS	Žiadané množstvo (kg)	Udelené množstvo (kg)	Skutočne dovezené množstvo (kg)
Sušený cesnak	0712 90 90	107 250	107 250	98 010
Kvótový cesnak	0703 20 00	4 375 531	263 830	226 572

Dovoz konzervovaných húb:

Žiadosti sa podávajú v období: počas prvých päť pracovných dní januára

Dovoz konzervovaných húb

Komodita	Kód CS	Žiadané množstvo (kg)	Udelené množstvo (kg)	Skutočne dovezené množstvo (kg)
Konzervované šampiňóny	2003 10 30	3 434 202	1 687 052	1 687 046,39

Vývoz čerstvej zeleniny s vývoznou náhradou:

Termíny na podávanie žiadosti podľa vývozných období vyhlásených Európskou Komisiou boli v roku 2007 nasledovné:

01.03.07 – 30.06.07

01.07.07 – 31.10.07

01.11.07 – 31.12.07

V roku 2007 boli na PPA podané žiadosti o licencie na vývoz zeleniny podľa systému B nariadenia Komisie (ES) č. 1961/2001 - systému bez vopred stanovenej náhrady, s cieľom získať náhradu pri platnej sadzbe pre príslušné vývozné obdobie, najneskôr druhý pracovný deň nasledujúci po dni prevzatia vývozného colného prehlásenia (dovozného JCD).

Vývoz čerstvej zeleniny s vývoznou náhradou:

Komodita	Kód CS	Žiadané množstvo (kg)	Skutočne vyvezené množstvo (kg)	Prijímajúca krajina	Kód krajiny určenia	Udelené množstvo v licencií (kg)
Rajčiny	0702 00 00 9100	7379	7379	Ukrajina	A 00	7379

V roku 2007 bola na PPA podaná 1 žiadosť o vývoznú licenciu na rajčiny na množstvo **7 379 kg**.

V rámci SOT je možné poskytnúť exportnú náhradu vybraných výrobkov z ovocia a zeleniny vrátane spracovaného.

V roku 2007 boli vyplatené Pôdohospodárskou platobnou agentúrou vývozné náhrady v komodite zelenina v objeme **7 614,26 tis. Sk** na **11 t rajčiakov** vyvezených na Ukrajinu.

1.1.4 Výkon kontroly

Ovocie a zelenina podlieha viacerým kontrolným mechanizmom, ktoré sú realizované v rámci SOT, v rámci úradnej kontroly potravín a rastlinolekárskeho opatrení.

Kontroly zhody (kvality) ovocia a zeleniny sú najvýznamnejšie z hľadiska SOT vykonávané Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR podľa § 10 ods. 5 zákona NR SR č. **491/2001 Z. z.** o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami, v znení neskorších predpisov. Od 1.3.2007 vstúpil do platnosti zákon NR SR č. **596/2007 Z. z.**, ktorý dopĺňa zákon č. 491/2001.

Výkon kontrol zhody s obchodnými normami kvality sa v roku 2007 realizoval podľa nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 a podrobných ustanovení nariadenia Komisie (ES) č. **1148/2001** z 12. júna 2001 týkajúce sa kontrol zhody obchodných noriem čerstvého ovocia a zeleniny, v znení neskorších predpisov.

Podľa zákona NR SR č. **152/1995 Z. z.** o potravinách v znení neskorších predpisov (zákon č. 23/2002), predovšetkým § 23, ovocie a zelenina podlieha pod **úradnú kontrolu potravín**. Kontroly sú zamerané na zdravotnú neškodnosť a hygienu čerstvého ovocia a zeleniny.

Okrem uvedených kontrol, komodita podlieha **fytokontrole rastlín a rastlinných produktov**, ktorú vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP) podľa zákona NR SR č. **285/1995 Z. z.** o rastlinolekárskej starostlivosti. Od mája 2005 sa fytokontrola vykonáva podľa zákona NR SR č. **193/2005 Z. z.** o rastlinolekárskej starostlivosti.

Pre zabezpečenie administrácie mechanizmov pre organizáciu trhu, štátnej pomoci a štrukturálnej pomoci (podľa PRV) bola MP SR zriadená **Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA)**, ktorá vykonávala v roku 2007 kontroly **riadneho uplatňovania nástrojov SPP** v komodite ovocie a zelenina podľa zákona NR SR č. 274/2006 Z. z.

Od 1.1.2008 platí pre výkon kontroly nariadenie Rady (ES) č. **1182/2007** z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96.

Od 1. januára 2008 sa administrácia PPA riadi podľa zákona č. **543/2007** z 25. októbra 2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka

1.2 Hlavné Nariadenia Rady a nástroje spoločnej organizácie trhu ovocia a zeleniny

Nástroje organizácie trhu s čerstvým ovocím a zeleninou sú ustanovené:

Nariadením Rady (ES) č. 2200/1996 z 28. októbra 1996 o Spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou (Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 3/zv. 20) v platnom znení:

- výrobky, ktoré podliehajú organizácii trhu podľa NR č. 2200/1996 (CN 0702–ex 0709, ex 0802, 0803 00 11 a 0803 00 90, 0804-0810, 0813 50 31, 0813 50 39, 1212 10 10),
- ***klasifikáciu produktov a prijímanie noviel pre marketingové normy kvality upravené nariadeniami Komisie (NK)***,
- organizácie výrobcov, postupy pre uznávanie OV,
- pravidlá pre operačné programy, operačné fondy, ktoré OV vytvárajú,
- medziodvetvové organizácie a dohody
- intervencie – sťahovanie výrobkov z trhu,
- obchod s tretími krajinami (uplatňujú sa vývozné náhrady, dovozné kvóty, licencie, clá),
- národné kontrolné orgány a orgány spoločenstva

Nariadenie Rady (ES) č. **1234/2007** z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov)

- Komodita ovocie a zelenina bola zaradená do jednotnej spoločnej organizácie trhov nariadením Rady (ES) č. 361/2008 zo 14. apríla 2008, ktoré nadobudlo účinnosť 1. júla 2008.

Nariadenie Rady (ES) č. **1182/2007** z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96 s účinnosťou od 1.1. 2008.

2. Nástroje organizácie trhu so spracovaným ovocím a zeleninou

- Nariadenie Rady (ES) č. **2201/1996** z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s výrobkami zo spracovaného ovocia a zeleniny (Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 3/zv. 20) v platnom znení
- výrobky, ktoré podliehajú organizácii trhu podľa NR č. 2201/1996 v znení NR č. 2699/2000 (CN ex - 0710-0712, 0811-0813, 2001, 2004-2009, položky CN zahrnuté celé 0804 20 90, 0806, 0814 00 00, 0904 20 10, 1302 20, 2002, 2003),

- nástroje: poskytovanie výrobnjej podpory pre vybrané druhy výrobkov, obchod s tretími krajinami (licencie, colné kvóty, vývozné náhrady, clá, exportné dotácie na cukor pridaný vo výrobkoch).

3. Podrobné nariadenia SOT a hlavné nariadenia Komisie (ES):

a) Klasifikácia produktov a obchodné normy pre druhy zeleniny:

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1466/2003 –obchodná norma kvality pre artičoky
- Nariadenie Komisie (ES) č. 48/2003 – miešaných baleniach ovocia a zeleniny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 982/2002 – obchodná norma kvality pre šampiňóny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2396/2001 –obchodná norma kvality pre pór
- Nariadenie Komisie (ES) č.1615/2001 – obchodná norma kvality pre cukrové melóny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1543/2001 –obchodná norma kvality pre šaláty, endíviu a eskariol
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1508/2001 –obchodná norma kvality pre cibuľu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 912/2001 – obchodná norma kvality pre strukovú fazuľku
- Nariadenie Komisie (ES) č. 790/2000 – obchodná norma kvality pre rajčiaky v znení poslednej úpravy 717/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2561/1999 –obchodná norma kvality pre hrášok v znení poslednej úpravy 532/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2377/1999 –obchodná norma kvality pre špargľu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1455/1999 –obchodná norma kvality pre zeleninovú papriku v znení poslednej úpravy 2706/2000
- Nariadenie Komisie (ES) č. 730/1999 – obchodná norma kvality pre mrkvu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 963/1998 – obchodná norma kvality pre karfiol
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2288/1997 –obchodná norma kvality pre cesnak
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1093/1997 –obchodná norma kvality pre dyňu červenú v znení poslednej úpravy 1615/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 831/1997 – obchodná norma kvality pre avokádo v znení poslednej úpravy 1167/1999
- Nariadenie Komisie (ES) č. 410/1990 – obchodná norma kvality pre uhorky v znení poslednej úpravy 888/1997
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1591/1987 –obchodná norma kvality pre kapustu, ružičkový kel, stopkatý zeler, špenát v znení poslednej úpravy 1135/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2213/1983 –obchodná norma kvality pre cibuľu a čakankové puky v znení poslednej úpravy 1508/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1292/1981 –obchodná norma kvality pre baklažány a cukety
- Nariadenie Komisie (ES) č. 643/2006 z 25. apríla 2006, ktorým sa stanovuje obchodná norma pre hlávkovú kapustu a hlávkový kel a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1591/87 (Ú. v. EÚ L 112, 25.4.2006).

b) Uznávanie skupín, poskytovanie dočasných finančných podpôr skupinám a organizáciám výrobcov ovocia a zeleniny, sťahovanie výrobkov z trhu

- Nariadenie Komisie (ES) č. **1432/2003** z 11. augusta 2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o podmienky na uznanie organizácií výrobcov a predbežné uznanie skupín výrobcov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1943/2003** z 3. novembra 2003, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 pokiaľ ide o pomoc skupinám výrobcov, ktorým bolo udelené predbežné uznanie v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **103/2004** z 21. januára 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o intervenčné opatrenia a o sťahnutie z trhu v sektore ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1913/2006** z 20. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania poľnohospodárskeho menového systému pre euro v poľnohospodárstve a ktorým sa menia a dopĺňajú určité nariadenia;
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1580/2007** z 21. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v sektore ovocia a zeleniny.

c) Obchod s tretími krajinami

- Nariadenie Komisie (EHS) č. **2220/85** z 22. júla 1985, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému záruk pre poľnohospodárske výrobky v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **3846/1987** z 17. decembra 1987, ktorým sa ustanovuje nomenklatúra poľnohospodárskych výrobkov pre vývozné náhrady, v znení neskorších predpisov najmä NK (ES) č. 2199/2004.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **3223/1994** z 21. decembra 1995 o podrobných pravidlách uplatňovania dovozných opatrení pre ovocie a zeleninu, v znení neskorších doplnkov najmä nariadenie Komisie (ES) č. 537/2004.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1555/1996** z 30. júla 1996, ktorým sa ustanovujú podmienky pre uvalenie dodatočného dovozného cla pre ovocie a zeleninu v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1291/2000** z 9. júna 2000, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania systému dovozných a vývozných licencií a certifikátov s vopred stanovenou sadzbou náhrady pre poľnohospodárske výrobky, v znení neskorších predpisov najmä NK (ES) č. 636/2004, NK (ES) č. 1741/2005, NK (ES) č. 1864/2005.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1961/2001** z 8. októbra 2001 stanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 týkajúce sa exportných refundácií u ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **2014/2005** z 9. decembra 2005 o licenciách v rámci režimu dovozu banánov do Spoločenstva na banány uvoľnené do voľného obehu v colnej sadzbe Spoločného colného sadzobníka.

- Nariadenie Komisie (ES) č. **179/2006** z 1. februára 2006, ktorým sa zavádza systém dovozných povolení pre jablká dovážané z tretích krajín.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **341/2007** z 29. marca 2007 o otvorení a ustanovení správy colných kvót a zavedení systému dovozných licencií a osvedčení o pôvode vzťahujúcich sa na cesnak a niektoré ďalšie poľnohospodárske výrobky dovezené z tretích krajín.

d) Kontrola zhody s obchodnými normami

- Nariadenie Komisie (ES) č. **1148/2001** z 12. júna 2001 o kontrole zhody čerstvého ovocia a zeleniny s obchodnými normami (Ú. v. EÚ L 156, 13.6.2001) v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **1580/2007** z 21. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v sektore ovocia a zeleniny.

e) Poskytovanie podpory na spracovanie vybraných druhov ovocia a zeleniny

- Nariadenie Komisie (EHS) č. **2320/89** z 28. júla 1989 o minimálnych požiadavkách na kvalitu broskýň v náleve a broskýň v prírodnej ovocnej šťave na uplatňovanie programu pestovateľskej pomoci v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie Komisie (EHS) č. **2319/89** z 28. júla 1989 o minimálnych požiadavkách na kvalitu hrušiek Williams a Rocha v náleve a v prírodnej ovocnej šťave pre uplatňovanie schémy pomoci pre výrobu.
- Nariadenia Rady (ES) č. **2201/96**, týkajúce sa systému pomoci pre výrobky z ovocia a zeleniny.

f) všeobecné nariadenia Rady a Komisie ES pre podpory propagácie a spotreby

- Nariadenie Rady (ES) **2826/2000** z 19. decembra 2000 o informačných a propagačných činnostiach na poľnohospodárske výrobky na vnútornom trhu.
- Nariadenie Komisie (ES) č. **94/2002** z 18. januára 2002 ustanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 2826/2000 o informačných a propagačných akciách pre poľnohospodárske výrobky na vnútornom trhu.
- Nariadenie Rady (ES) č. 3/2008 zo 17. decembra 2007 o informačných a propagačných akciách na podporu poľnohospodárskych výrobkov na vnútornom trhu a v tretích krajinách.

1.3 Hlavné orgány zodpovedné za prijímanie legislatívnych predpisov, opatrení v rámci SOT a administrovanie SOT

Výkon týchto orgánov sa riadi podľa zákona č. **274/2006** Z. z. z 20. apríla 2006 o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka, účinnosť od 1.1.2007 a od 1.1.2008 podľa zákona č. **543/2007** z 25. októbra 2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky:

- riadi výkon štátnej správy v oblasti dotačnej politiky,
- pripravuje legislatívu,
- rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam PPA,

- vykonáva následné kontroly platieb,
- zverejňuje vo vestníku zoznam povolených prípravkov pre integrovanú produkciu,
- komunikuje s partnermi z poľnohospodárskej praxe,
- vydáva rozhodnutia o uznaní OV/SV.

Pôdohospodárska platobná agentúra:

- realizuje výber žiadateľov,
- zabezpečuje administráciu žiadostí a podpôr,
- eviduje zaradenie žiadateľa do záväzku AEP,
- vypláca finančné prostriedky,
- realizuje predpísané kontroly,
- zabezpečuje monitoring,
- informuje Európsku komisiu.

Štátna veterinárna a potravinová správa SR: Zákon č. 491/2001 v znení neskorších predpisov

- zabezpečuje kontrolu zhody s obchodnými normami kvality pre výrobky, ktoré majú Spoločné obchodné normy,
- vypracováva databázu obchodníkov s čerstvým ovocím a zeleninou,
- vykonáva delegované činnosti podľa zmluvy s PPA.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky:

(Zákony spojené s osivami, množiteľským materiálom, rastlinolekárskou starostlivosťou – podľa prílohy č. 3)

- vedie register ovocných sádov,
- vykonáva kontroly podľa príslušných legislatívnych predpisov,
- zostavuje zoznam povolených prípravkov na ochranu rastlín pre integrovanú produkciu
- vykonáva delegované činnosti podľa zmluvy s PPA.
- aktualizuje register ovocných sádov, vykonáva odhady úrod jablák, hrušiek, broskýň a marhúľ, sleduje uskladnenia jablák a hrušiek
- všetky ostatné kontrolné činnosti, ktoré vyplývajú z národnej a EÚ legislatívy pre kontrolu zdravotného stavu rastlín a certifikáciu množiteľského materiálu,
- vykonávanie delegovaných činností pre PPA v sektore ovocia a zeleniny na základe dohody.

Registrácie ovocných sádov sa vykonáva podľa platnej legislatívy a to:

- Metodiky MP SR č. **2892/2002-510**

Smernice **109/2001/ES** Európskeho parlamentu a rady týkajúca sa štatistických prehľadov za účelom stanovenia produkčného potenciálu výsadiieb

V roku 2008 sa pripravuje **novela zákona č. 597/2006** z 20. októbra 2006 o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní

množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh, ktorá umožňuje pôsobnosť ÚKSÚP v registre ovocných sádov.

2 Situácia na trhu v SR

2.1 Plochy a produkcia zeleniny

Vývoj zberových plôch zeleniny na ornej pôde (ha)

Annual Harvested Area on Arable Land of Vegetables (Ha)

Tabuľka č. 1

Druh ¹	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kapusta biela ²	6 315	1 676	1 680	1 271	841	1 079	739
Kapusta červená ³	667	92	80	58	44	37	43
Kapusta pekinská ⁴	36	21	24	29	32	23	23
Karfiol ⁵	1 960	343	316	244	210	253	164
Brokolica ⁶	231	218	145	69	42	22	17
Kel hlávkový ⁷	1 376	132	140	85	90	79	41
Kel ružičkový ³⁷					32	0	0,3
Kaleráb ⁸	1 867	117	147	108	87	94	61
Zeler ⁹	1 007	71	69	52	25	45	43
Mrkva a karotka ¹⁰	4 044	795	888	766	482	555	401
Petržlen ¹¹	2 164	779	577	416	341	381	277
Repa červená ¹²	168	77	86	63	50	43	33
Red'kovka ¹³	69	25	39	60	55	65	18
Uhorky nakladačky ¹⁴	2 560	591	514	351	394	334	196
Uhorky šalátové ¹⁵	1 116	126	130	112	106	102	95
Dyňa červená ³¹	1 459	518	550	655	150	403	278
Melóny cukrové ¹⁶	646	124	172	153	627	130	84
Paprika ¹⁷	2 940	788	757	629	633	568	467
Cukety ³⁰	361	35	53	47	52	53	37
Tekvica ³⁴	-	-	155	632	863	365	617
Rajčiaky konzumné ¹⁸	1 972	502	272	252	256	253	244
Rajčiaky priemyselné ³²	1 705	1 016	1 194	1 072	960	867	776
Cibuľa ¹⁹	4 109	1 223	1 291	1 422	778	765	756
Cesnak ²¹	997	71	78	68	60	64	75
Pór ²⁰	74	19	17	9	5	5	2
Šalát hlávkový ²²	475	32	41	29	31	34	22
Špenát ²³	181	105	121	30	1	6	53
Fazuľa struková ²⁵	959	184	68	44	25	17	3
Hrach strukový ²⁴	2 000	1 591	1 979	1 267	1 034	243	189
Špargľa ²⁶	269	268	332	347	412	304	317
Kukurica cukrová ²⁷	2 065	2 161	2 311	1 211	1 272	1 553	1 769
Baklažán ³⁸	-	-	-	-	-	2	1
Ostatná zelenina ²⁸	977	364	68	82	33	51	28
Orná pôda spolu³⁶	-	14 083	14 294	11 633	10 023	8 795	7 870
Odhad samozásobiteľov ³³	-	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000
Zelenina spolu²⁹	44 768	35 083	35 294	32 632	31 023	29 795	28 870

- údaj sa nevyskytol³⁹

Prameň: ŠÚ SR⁴⁰

1 Type; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Leek 21 Garlic; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Peas; 25 Beans; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Other vegetables; 29 Vegetables in total; 30 Zucchini; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Kitchen gardens; 34 Pumpkin; 35 Data not available; 36 Sown area in total; 37 Brussels sprouts; 38 Aubergime; 39 data not available; 40 Source: Statistical Office of the SR (SO SR)

Výmera ornej pôdy zasiatej zeleninou si po miernom zvýšení v roku 2003 udržiava klesajúci trend. V roku 2007 medziročný pokles tvoril 3,1%. Z celkovej ornej pôdy tvorila 0,69% (pokles o 0,1%).

Počet respondentov produkujúcich zeleninu v roku 2007 je 389.

Produkcja zeleniny na ornej pôde (t)
Production of Vegetables on the Arable Land (t)

Tabuľka č. 2

Zelenina ¹	2003	2004	2005	2006	2007
Kapusta biela ²	44 408	37 193	21 127	26 521	18 918
Kapusta červená ³	993	1 401	610	604	834
Kapusta pekinská ⁴	536	612	717	555	408
Karfiol ⁵	3 358	3 519	2 514	2 919	1 925
Brokolica ⁶	1 121	598	197	147	184
Kel hlávkový ⁷	2 130	1 358	944	1 131	713
Kel ružičkový ³⁴	33	58	27	2	2
Kaleráb ⁸	2 470	1 679	1 412	1 395	919
Zeler ⁹	507	775	262	637	576
Mrkva a karotka ¹⁰	16 852	15 668	11 284	12 972	7 801
Petržlen ¹¹	2 668	5 109	3 557	6 139	1 755
Repa červená ¹²	1 192	993	1 023	576	514
Red'kovka ¹³	156	523	549	493	86
Uhorky nakladačky ¹⁴	4 442	2 778	5 152	4 814	2 300
Uhorky šalátové ¹⁵	3 484	4 143	4 440	5 031	2 728
Melóny cukrové ¹⁶	1 165	1 676	1 605	1 540	568
Dyňa červená ³¹	13 016	10 317	9 404	6 042	4 033
Paprika zeleninová ¹⁷	8 688	7 916	8 730	8 897	7 815
Rajčiaky konzumné ¹⁸	27 076	36 630	32 441	10 620	9 901
Rajčiaky priemyselné ³²	19 663	27 517	23 592	24 940	19 265
Cibuľa ¹⁹	12 828	26 117	12 582	13 124	8 938
Cesnak ²⁰	314	242	164	275	435
Pór ²¹	66	68	67	47	22
Šalát hlávkový ²²	487	407	281	238	163
Špenát ²³	842	594	1	164	640
Fazuľa struková ²⁴	235	143	128	31	7
Hrach záhradný ²⁵	3 292	3 286	2 498	575	398
Špargľa ²⁶	937	1 195	1 409	1 080	1 112
Kukurica cukrová ²⁷	13 761	6 929	5 896	5 708	4 966
Cukety ²⁸	1 399	1 271	1 156	1 534	770
Baklažán ³⁵	-	-	-	70	23
Tekvica ³³	1 021	2 335	11 055	785	421
Ostatná zelenina ²⁹	453	399	222	245	253
Zelenina spolu³⁰	169 929	175 932	141 398	139 850	99 393

- údaj sa nevyskytol³⁶

**podľa údajov PPA produkcia priemyselných rajčiakov v roku³⁷ 2004 bola 29 622 t, v roku 2005 bola 23 558 t, v roku 2006 bola 26 995 t a v roku 2007 bola 20 604 t

Prameň: ŠÚ SR³⁸

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Red beet; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Vegetables in total; 31 Water melon; 32 Tomatoes for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Aubergine; 36 Data not available; 37 according to the data of PPA tomato for processing production in the year; 29 622 tonnes; 38 Source: SO SR

Po náraste produkcie zeleniny na ornej pôde v roku 2004 (+3,5%) a poklese v roku 2005 (-19,6%) a 2006 (-1,1%), jej pokles v roku 2007 na 99 393 t bol razantný (-28,9%).

Najvýraznejšie vzrástla produkcia špenátu (takmer štvornásobne), cesnaku (+58,2%), červenej kapusty (+38,1%) a brokolice (+25,2%). Naopak, prudko klesla produkcia reďkovky (-82,6%), strukovej fazule (-77,4%), petržlenu (-71,4%). Nad 60% klesla produkcia melónov a baklažánu, nad 50% uhoriek nakladačiek a póru, nad 40% uhoriek šalátových, tekvice a cukiet.

Vývoj zberových plôch zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľov (ha)

Annual Harvested Area of Vegetables Including Estimate of Self-supplier (ha)

Tabuľka č. 3

Druh ¹	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kapusta biela ²	6 350	5 795	5 786	4 557	4 521	4 448	3 911
Kapusta červená ³	104	366	347	214	366	423	429
Kapusta pekinská ⁴	-	17	22	21	22	23	23
Karfiol ⁵	939	991	974	946	974	990	906
Brokolica ⁶	145	212	143	132	87	114	129
Kel hlávkový ⁷	445	657	748	1 119	846	917	879
Kel ružičkový ³⁴	20	39	18	22	46	78	108
Kaleráb ⁸	353	817	809	936	988	1127	1 144
Zeler ⁹	154	267	272	265	221	241	245
Mrkva a karotka ¹⁰	3 025	2 915	3 128	3 045	2 720	2 792	2 568
Petržlen ¹¹	1 416	1 679	1 393	1 421	1 179	1 155	1 052
Repa červená ¹²	211	234	225	210	227	278	298
Reďkovka ¹³	48	123	127	173	195	197	157
Uhorky nakladačky ¹⁴	2 427	1 658	1 537	1 372	1 381	1 355	1 243
Uhorky šalátové ¹⁵	927	935	954	937	957	992	1 006
Melóny cukrové ¹⁶	320	178	172	170	201	191	146
Dyňa červená ³¹	652	553	659	688	672	502	393
Paprika ¹⁷	2 335	2 531	2 438	2 301	2 296	2 219	2 119
Rajčiaky konzumné ¹⁸	3 276	1 586	2 537	2 535	2 441	2 431	2 331
Rajčiaky priemyselné ³²	935	1 225	1 105	1 000	908	871	780
Cibuľa ¹⁹	3 241	3 160	2 981	3 175	2 434	2 421	2 402
Cesnak ²⁰	736	995	981	972	603	614	625
Pór ²¹	16	34	22	19	18	18	15
Šalát hlávkový ²²	96	330	248	236	286	288	296
Špenát ²³	99	135	150	54	59	65	112
Fazuľa struková ²⁴	277	334	202	191	181	216	222
Hrach záhradný ²⁵	1 817	2 204	2 492	1 842	1 749	959	894
Špargľa ²⁶	139	200	173	240	247	304	304
Kukurica cukrová ²⁷	1 865	2 461	2 602	1 465	1 473	1 919	2 135
Cukety ³⁰	397	583	572	712	613	755	761
Tekvica ³³	-	-	560	941	1 211	761	1 052
Baklažán ³⁵	-	-	-	-	-	14	18
Ostatná zelenina ²⁸	131	560	161	107	119	114	95
Zelenina spolu²⁹	32 896	33 572	34 538	32 017	30 241	29 795	28 870

- údaj sa nevyskytol³

Prameň: ŠÚ SR³⁷

1 Type; 2 White White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Other vegetables; 29 Vegetables in total; 30 Zucchini; 31 Water melon; 32 Tomatoes for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Aubergine 36 Data not available; 37 Source: SO SR

Priemerné hektárové úrody zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľ'ov (t)

Average Hectare Yields of Vegetables Including Estimate of Self-supplier (t)

Tabuľka č. 4

Zelenina ¹	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kapusta biela ²	19,33	13,72	14,09	17,74	12,91	13,63	13,01
Kapusta červená ³	12,75	11,72	11,49	17,73	10,60	10,30	10,51
Kapusta pekinská ⁴	-	18,01	44,60	28,65	32,32	24,29	24,29
Karfiol ⁵	11,95	10,17	12,18	13,14	10,12	11,40	11,31
Brokolica ⁶	21,07	3,21	7,82	8,55	9,30	8,36	9,31
Kel hlávkový ⁷	10,90	10,90	15,25	17,38	10,10	9,84	9,78
Kel ružičkový ³³	17,70	17,70	13,06	9,57	7,77	7,37	7,580
Kaleráb ⁸	12,91	11,63	12,42	11,81	11,41	11,15	10,83
Zeler ⁹	10,41	9,33	8,13	10,32	8,58	9,72	9,48
Mrkva a karotka ¹⁰	11,89	13,89	13,69	13,65	13,84	13,55	12,39
Petržlen ¹¹	8,55	8,56	7,20	8,44	8,94	10,94	7,85
Repa červená ¹²	14,81	13,96	12,04	14,09	14,00	11,70	11,55
Red'kovka ¹³	6,69	4,95	4,93	8,33	6,80	6,36	5,56
Uhorky nakladačky ¹⁴	7,26	7,99	8,47	7,16	11,21	11,13	10,36
Uhorky šalátové ¹⁵	17,38	14,85	14,01	14,66	17,69	17,07	14,67
Melóny cukrové ¹⁶	8,56	8,94	7,95	11,10	10,61	10,81	7,52
Dyňa červená ³⁰	12,07	13,72	21,221	16,54	15,85	14,99	14,31
Paprika ¹⁷	11,93	11,77	10,77	11,72	12,51	12,90	12,58
Rajčiaky konzumné ¹⁸	15,64	13,77	14,86	17,39	18,22	19,07	14,94
Rajčiaky priemyselné ³¹	21,03	19,85	17,79	27,52	25,97	28,65	24,71
Cibuľa ¹⁹	10,33	9,81	8,82	11,63	11,15	11,11	9,44
Cesnak ²⁰	4,45	4,62	5,02	4,36	4,07	4,25	4,43
Pór ²¹	6,82	7,96	5,94	5,23	8,31	7,14	6,76
Šalát hlávkový ²²	8,73	5,53	8,71	8,62	8,45	8,64	8,80
Špenát ²³	7,03	9,51	7,19	14,56	6,96	8,52	9,27
Fazuľa struková ²⁴	4,99	2,53	4,98	4,09	5,67	4,91	5,06
Hrach záhradný ²⁵	2,76	3,01	2,07	2,72	2,48	3,00	3,15
Špargľa ²⁶	4,46	6,06	5,40	4,98	5,70	3,55	3,55
Kukurica cukrová ²⁷	4,63	6,11	5,92	5,90	5,29	4,05	3,31
Cukety ²⁸	13,89	13,60	15,39	14,70	13,55	13,14	12,03
Tekvica ³²	-	-	6,57	5,30	11,92	6,61	4,85
Baklažán ³⁴	-	-	-	-	-	13,22	10,54
Ostatná zelenina ²⁹	10,34	6,19	4,77	6,00	4,36	4,07	5,11

- údaj sa nevyskytol³⁴

Prameň: ŠÚ SR³⁵

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Water melon; 31 for processing; 32 Pumpkin; 33 Brussels sprouts; 34 Auabergine; 35 Data not available; 36 Source: SO SR

Celková produkcia zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľov (t)

Production of Vegetables in Total Including Estimate of Self-supplier (t)

Tabuľka č. 5

Zelenina ¹	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kapusta biela ²	127 207	79 522	81 545	80 830	58 370	60 617	50 329
Kapusta červená ³	1 324	4 288	3 992	3 801	3 883	4 361	4 515
Kapusta pekinská ⁴	-	300	971	612	717	555	555
Karfiol ⁵	11 396	10 084	11 871	12 432	9 857	11 286	10 247
Brokolica ⁶	3 056	683	1 121	1 128	652	953	1 205
Kel hlávkový ⁷	4 953	8 271	8 299	8 826	8 540	9 020	8 602
Kel ružičkový ³⁴	359	372	171	191	359	575	810
Kaleráb ⁸	4 462	9 501	10 046	11 054	11 274	12 564	12 395
Zeler ⁹	1 601	2 491	2 209	2 732	1 898	2 347	2 326
Mrkva a karotka ¹⁰	37 079	43 272	42 834	41 557	37 630	37 828	31 817
Petržlen ¹¹	12 112	14 369	10 033	11 999	10 542	12 643	8 258
Repa červená ¹²	3 124	3 266	2 715	2 955	3 182	3 254	3 444
Red'kovka ¹³	323	602	629	1 445	1 329	1 254	872
Uhorky nakladačky ¹⁴	17 612	13 241	13 012	9 827	15 488	15 093	12 880
Uhorky šalátové ¹⁵	16 118	13 885	13 371	13 741	16 923	16 945	14 756
Melóny cukrové ¹⁶	2 737	1 594	1 368	1 885	2 134	2 069	1 097
Dyňa červená ³¹	7 686	7 590	13 976	11 387	10 650	7 519	5 625
Paprika zeleninová ¹⁷	27 862	29 781	26 243	26 969	28 713	28 616	26 653
Rajčiaky konzumné ¹⁸	46 186	24 400	34 469	33 952	37 433	38 007	35 884
Rajčiaky priemyselné ³²	19 668	24 328	19 663	27 517*	23 592	24 945	19 270
Cibuľa ¹⁹	33 460	29 692	26 282	36 921	27 145	26 902	22 662
Cesnak ²⁰	3 272	4 595	4 921	4 232	2 451	2 612	2 772
Pór ²¹	111	273	129	101	147	127	102
Šalát hlávkový ²²	835	1 822	2 164	2 035	2 418	2 487	2 604
Špenát ²³	696	1 280	1 075	779	408	551	1 042
Fazuľa struková ²⁴	1 385	844	1 006	783	1 025	1 062	1 122
Hrach záhradný ²⁵	5 014	6 631	5 153	5 010	4 332	2 872	2 821
Špargľa ²⁶	621	1 211	937	1 195	1 409	1 080	1 080
Kukurica cukrová ²⁷	8 629	15 041	15 400	8 641	7 796	7 767	7 076
Cukety ²⁸	5 512	7 933	8 803	10 456	8 311	9 925	9 161
Tekvica ³³	-	-	3 674	4 991	14 445	5 037	5 100
Baklažán ³⁵	-	-	-	-	-	186	189
Ostatná zelenina ²⁹	1 664	2 380	765	642	518	466	487
Zelenina spolu³⁰	406 064	363 482	368 847	380 626	353 567	351 526	307 756

- údaj sa nevyskytol³⁶

*podľa údajov PPA produkcia priemyselných rajčiakov v roku³⁷ 2004 bola 29 622 t, v roku 2005 bola 23 558 t, v roku 2006 bola 26 995 t a v roku 2007 bola 20 604 t

Prameň: ŠÚ SR³⁸

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Red beet; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Vegetables in total; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Aubergine; 36 Data not available; 37 according to the data of PPA tomato for processing production in the year; 38 Source: SO SR

Celková produkcia zeleniny (na ornej pôde spolu s odhadom v domácich záhradkách) klesla v porovnaní s predchádzajúcim rokom na 307 756 t (-12,5%).

Plodová zelenina

Plodová zelenina tvorí najpočetnejšiu skupinu zeleniny pestovanej na Slovensku. Reprezentuje ju 10 druhov. Jej zberová plocha v roku 2007 medziročne klesla na 9 849 ha

(-2,4%). Najvyšší pokles bol u melónov cukrových (-23,6%) a dyne červenej (-21,7%).

Hektárové úrody všetkých druhov plodovej zeleniny klesli, najvýraznejšie melónov (-30,4%) a tekvice (-26,6%).

Produkcia tejto zeleniny v roku 2007 dosiahla objem 130 615 ha, čo predstavuje pokles oproti roku 2006 o 17 727 t (-12,0%). Plodová zelenina tvorila 48,2% z celkovej produkcie zeleniny. Hlavný podiel mala produkcia rajčiakov (42,2%), ktorých produkcia klesla o 12,4%. Druhým najrozšírenejším predstaviteľom tohto druhu zeleniny je paprika, ktorej objem produkcie dosiahol 26 653 t (20,4% plodovej zeleniny). V porovnaní s rokom 2006 mierne vzrástla produkcia tekvice a baklažánu (+1,3, resp. 1,6%), produkcia ostatných druhov tohto druhu zeleniny klesla v rozmedzí od -7,7% (cukety) do -47,0% (melóny cukrové).

Hľúbová zelenina

Druhým objemovo aj druhovo najvýraznejším druhom zeleniny je hľúbová zelenina, ktorú zastupuje 8 druhov. V roku 2007 sa jej urodilo 90 665 t, čo predstavuje 29,5% z celkovej produkcie zeleniny. Je to pokles o 11 272 t (-11,1%) oproti roku 2006. Napriek poklesu produkcie kapusty o 17,0%, zaberá viac ako polovicu (55,5%) produkcie tohto druhu zeleniny. Nasleduje kaleráb s objemom 13,7% a karfiol 11,3%. Z tohto druhu zeleniny najvýznamnejšie, tak ako vlani, vzrástla produkcia kelu ružičkového (+40,9%) a brokolice (+26,4%).

Koreňová zelenina

Aj produkcia tohto druhu zeleniny klesla medziročne o 10 609 t (-18,5%) na 46 717 t, predstavuje 15,2% celkového objemu úrody zeleniny. Mrkva a karotka sú dominantné, tvoria 68,1% tejto zeleniny, ich produkcia klesla na 31 817 t (-15,9%). Produkcia petržlenu, ktorá predstavuje 17,7% produkcie koreňovej zeleniny, klesla o 34,7%.

Cibuľová zelenina

Objem produkcie tejto skupiny zeleniny tvorí 25 526 t (8,3%), zastupuje ju cibuľa, pór a cesnak. Produkcia prvých dvoch druhov klesla (-15,8 a -19,7%), no úroda cesnaku vzrástla o 6,1%. Objem produkcie cibuľovej zeleniny celkom dosiahol úbytok 4 105 t (-13,8%).

Struková zelenina

Strukoviny predstavujú 3 943 t (1,3%) z celkovej produkcie zeleniny. Produkcia tejto skupiny vzrástla o 9 t (+0,2%) vďaka zvýšenému objemu úrody fazule o 5,6%.

Listová zelenina

Na celkovej produkcii zeleniny má tento druh najmenší podiel (1,2%). V roku 2007 sa jej urodilo 3 643 t, čo je medziročné zvýšenie o 608 t (+20,0%). Výrazne (+89,1%) vzrástla produkcia špenátu a menej výrazne produkcia šalátu (+4,7%).

Celková bilancia zeleniny na Slovensku

Total Balance of Vegetables in Slovakia

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³				Výhľad ⁴ 2008
		2004	2005	2006	2007	
Zberová plocha ⁵	ha	32 017	30 241	29 792	28 870	27 500
Hektárová úroda ⁶	t.ha-1	11,9	11,7	11,8	10,7	11,3
Produkcija ⁷	t	380 626	353 567	351 524	307 756	312 000
Dovoz ⁸	t	137 695	148 110	191 696	218 716	205 000
Celková ponuka⁹	t	518 321	501 677	543 220	526 472	517 000
Dodávky na trh a sprac. priem. ¹⁰	t	85 651	74 485	78 419	66 159	68 000
Vývoz ¹¹	t	42 282	43 157	49 932	48 308	53 000
Spotreba ¹²	t	348 177	347 881	370 529	*370 000	375 000
Ostatná spotreba a straty ¹³	t	42 611	36 154	44 340	42 005	21 000
Celkové použitie¹⁴	t	518 321	501 677	543 220	526 472	517 000

*predpoklad¹⁵

Prameň ŠÚ SR, VÚEPP¹⁶

1 Indicator; 2 Unit; 3 Real data; 4 Outlook; 5 Harvested acreage; 6 Hectare yield; 7 Production; 8 Import; 9 Total supply; 10 Market. and proces. industry supplies; 11 Export; 12 Consumption; 13 Other consumption and losses; 14 Total utilization; 15 Estimate; 16 Source. SO SR, RIAFE

Výmera zakrytých plôch (m²)

Covered Areas Acreage in m²

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ ¹	Skleníky ²		Pareniská ³		Plochy zakryté fóliami ⁴		Zakryté plochy spolu ⁵	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Celková plocha ⁶	304 158	279 674	912	1 194	378 394	237 940	683 464	518 808
z toho zelenina ⁷	221 046	195 471	752	360	355 788	222 498	577 586	418 329

Prameň: ŠÚ SR⁸

1 Indicator; 2 Greenhouses; 3 Hot-beds; 4 Plastic-foil coverings; 5 Area in total; 6 Area in total; 7 from which vegetable; 7 Source SO SR

Pokles výmery zakrytých plôch v roku 2007 oproti predchádzajúcemu roku tvoril 16,5 ha (-24,1%). Zelenina sa pestovala na 41,8 ha (-10,3%). Na rozdiel od roku 2006, v roku 2007 výmera skleníkov klesla (-11,6%), vzrástla plocha parenísk (+30,9%), no i tu sa zelenina pestovala na menšej ploche ako v predchádzajúcom roku. Plochy zeleniny všetkých troch typoch zakrytých plôch klesli.

Produkcija zeleniny zo zakrytých plôch

Vegetable Production of Covered Areas

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ ¹	MJ ²	2003	2004	2005	2006	2007
Zberová plocha ³	ha	178,33	173,36	153,59	159,81	115,97
Produkcija ⁴	t	7 005,1	5 769,50	5 702,5	6 719,2	6 935,3
Hektárová úroda ⁵	t/ha	39,28	33,28	37,16	42,05	59,80

Prameň: ŠÚ SR⁶

1 Indicator; 2 Unit; 3 Area; 4 production; 5 Yield; 6 Source: SO SR

Produkcija zeleniny zo zakrytých plôch v roku 2007 tvorila objem 6 935,3 t (medziročný nárast o 3,2%) na ploche 59,8 ha (+42,2%). Táto plocha je väčšia ako výmera zakrytých plôch v dôsledku pestovania rôznych druhov zeleniny na tej istej ploche.

2.2 Spotreba zeleniny

Vývoj spotreby zeleniny a zeleninových výrobkov na obyvateľa je striedavý . Po poklese v roku 2005, v roku 2006 mierne stúpila (+1,5%). Ešte viac sa zdvihla spotreba čerstvej zeleniny (+ 6,3%). Celkovo sa spotrebovalo 474 650 t zeleniny a zeleninových výrobkov (v hodnote čerstvej zeleniny), čo je nárast o+1,6%. Čerstvej zeleniny sa celkom spotrebovalo 370 529 t (+6,4%)

Vývoj spotreby zeleniny (kg/obyvateľ)

Development of Vegetables Consumption (kg/Capita)

Tabuľka č. 9

Druh ¹	2002	2003	2004	2005	2006	odhad ⁵ 2007	Odporúčaná dávka ⁴
Zelenina a zeleninové výrobky (v hodnote čerstvej) ²	77,3	80,9	89,9	86,7	88,0	89,10	127,9
Zelenina čerstvá ³	55,8	58,0	64,7	64,6	68,7	66,8	-

Prameň: ŠÚ SR⁶

1 Type; 2 Vegetables and veget. products (in fresh veget. equivalent); 3 Fresh vegetables; 4 Recommended consumption; 5 Estimate; 6 Source: SO SR

Spotreba jednotlivých druhov zeleniny (kg/obyvateľ)

Consumption of Individual Types of Vegetables (kg/Capita)

Tabuľka č. 10

Druh zeleniny ¹	Spotreba/obyvateľ ²			
	2003	2004	2005	2006
Zelenina spolu v hodnote čerstvej*³	80,9	89,9	86,7	88,0
z toho: ⁴				
rajčiaky ⁵	12,8	16,9	15,2	14,7
cibuľa ⁶	7,5	8,9	7,1	8,2
cesnak ⁷	1,5	1,2	0,9	1,2
karfiol a brokolica ⁸	3,4	3,5	2,6	3,1
kel ⁹	1,5	1,7	2,4	1,1
kapusta** ¹⁰	18,1	18,1	14,6	15,3
šalát ¹¹	0,4	0,5	0,8	1,0
mrkva ¹²	9,5	9,5	9,3	9,4
petržlen ¹³	2,1	2,3	1,9	2,4
zeler ¹⁴	1,1	1,1	0,8	0,7
uhorky*** ¹⁵	4,2	4,8	7,1	7,4
hrach ¹⁶	0,7	1,0	0,7	0,4
fazuľa ¹⁷	0,3	0,4	0,4	0,4
paprika zeleninová ¹⁸	3,6	4,6	5,3	6,5
špenát ¹⁹	0,3	0,2	0,1	0,1
kaleráb ²⁰	2,6	2,7	3,0	3,5
melóny cukrové a dyňa červená ²¹	3,4	4,7	5,1	4,6
ostatná zelenina vrátane húb ²²	7,9	7,8	9,4	8,0

* zelenina čerstvá a zeleninové výrobky v hodnote čerstvého²³

** všetky druhy kapusty (biela, červená, pekinská)²⁴

*** uhorky šalátové a nakladačky²⁵

Prameň: ŠÚ SR²⁶

1 Vegetables type; 2 Consumption in kg per capita; 3 vegetables total in fresh veget. equivalent; 4 of which; 5 Tomatoes; 6 Onion; 7 Garlic; 8 Cauliflower and Broccoli; 9 Kall; 10 cabbage; 11 Lettuce; 12 Carrot; 13 Parsley; 14 Cellery; 15 Cucumbers; 16 Peas; 17 Beans; 18 Sweet pepper; 19 Spinach; 20 Kohlrabi; 21 Honey melons and water melons; 22 Other vegetables include mushrooms; 23 Fresh vegetables and veget. products in fresh veget.; 24 All types of cabbage (white, red, Pekignese); 25 Cucumbers for salad and for pickling; 26 Source: SO SR

V roku 2006 klesla spotreba šiestich druhov zeleniny, najviac kelu (-54,2%), hrachu (-12,9%) a zeleru (-12,5%). Naopak, spotreba cesnaku sa zdvihla o 33,3%, petržlenu o 26,3%, šalátu o 25,0% a papriky zeleninovej o 22,6%. Stúpla spotreba aj ďalších druhov v intervale od 19,2% (karfiol a brokolica) po 1,1% (mrkva).

Zo všetkých druhov zeleniny sa najviac spotrebovalo kapusty (17,4%), rajčiakov (16,7%) a mrkvy (10,7%).

Na rok 2007 odhaduje ŠÚ SR spotrebu zeleniny vo výrobkoch na obyvateľa na 89,1 kg. Znamená to medziročný nárast o 1,3%. Po vzraste spotreby čerstvej zeleniny v roku 2006 by mala v roku 2007 klesnúť o 2,8%.

2.3 Spracovanie a predaj zeleniny

Výroba konzervovanej zeleniny (t)

Production of Preserved Vegetables Processing (t)

Tabuľka č. 11

Výrobok ¹	2005	2006	2007
Sterilizovaná zelenina ⁴	16 453	16 889	11 940
z toho sterilizované uhorky	4 795	4 395	3 861
Kvasená kapusta ⁵	5 052	35	8 177
Zelenina a zmesi nemrazené ⁶	3 845	3 712	
Rajčiakový pretlak ⁷	1 888	2 574	1 929
Kečup ⁸	2 935	3 632	4 228
Sušená koreninová paprika ⁹	32	378	330
Zeleninové šťavy ¹⁰	-	107	4 870

Prameň: MP SR, ŠÚ SR¹¹

1 Product; 2 Production; 3 Capacity; 4 Sterilised vegetables; 5 Sour cabbaget; 6 Frozen vegetables and mixture; 7 Tomato concentrate; 8 Ketchup; 9 Dried pepper; 10 Vegetables jices; 11 Source: MA SR, SO SR

Podľa údajov MP SR a ŠÚ SR sa v roku 2007 vyrobilo 31 474 t konzervovanej zeleniny, čo je nárast oproti roku 2006 o 15,2%. Výrazne (viac ako štyridsaťpäť násobne) vzrástla výroba zeleninových štiav a mierne sa zvýšila produkcia kečupu. Výroba ostatných výrobkov klesla, najmä sterilizovanej zeleniny (-29,3%) a rajčiakového pretlaku (-25,1%).

ŠÚ SR sleduje výrobu konzervovanej zeleniny len v podnikoch, ktoré majú nad 20 zamestnancov.

Výroba spracovanej zeleniny členmi Slovenského konzervárenského zväzu

Po postupnom vzraste počtu členov SKZ v období od 2004 až 2006 na 10 členov, v roku 2007 nastal pokles na 8, čím dosiahol úroveň roku 2004.

SKZ v roku 2007 vyrobil 16 672 t konzervovanej zeleniny, čo je v porovnaní s rokom 2006 pokles o 3 933 t (-19,1%). Výrazne stúpla výroba kvasenej kapusty (+40,4%) a kečupu (+25,5%). Výroba sterilizovanej zeleniny klesla o 23,1% a rajčiakového pretlaku o 22,0%.

Výroba konzervovanej zeleniny (t)

Production and Capacities of Preserved Vegetables Processing (t)

Tabuľka č. 12

Kód CS ²	Výrobok ¹	2004	2005	2006	2007
	Sterilizovaná zelenina ³	12 797	16 881	15 442	11 880
2005 90 75	Kvasená kapusta ⁴	420	347	151	212
2002 90	Rajčiakový pretlak ⁵	2 830	2 448	3 599	2 806
2103 20 00	Kečup ⁶	730	1 406	1 413	1 774
	Ostatná zelenina ⁷	-	-	1 137	-
	Spolu⁸	16 777	21 082	20 605	16 672

Prameň: Slovenský konzervársky zväz (SKZ)⁹

1 Product; 2 Item of the Custom Code; 3 Sterilised vegetables; 4 Sour cabbage; 5 Tomato concentrate; 6 Ketchup; 7 Other vegetables; 8 In total; 9 Source: Slovak Cannery Union (SCU)

Výroba sterilizovanej zeleniny v octe (t)

Production of Sterilized Vegetables in Vinegar (t)

Tabuľka č. 13

Položka CS ²	Výrobok ¹	2005	2006	2007
2001 10 00	Uhorky ³	5 820	5 685	4 229
2001 20 00	Cibuľa ⁴	310	470	322
2001 90 20	Plody rodu <i>Capiscum</i> , iné ako sladká paprika alebo pimentos ⁵	1 373	1 204	1 050
2001 90 75	Červená repa ⁶	504	958	689
2001 90 85	Červená kapusta ⁷	169	53	39
2001 90 70	Paprika zel. a červ. ⁸	1 426	2 211	1 483
2001 90 96	Ostatná zel. ⁹	3 059	1 515	1 087
	Spolu¹⁰	12 661	12 096	8 899

Prameň: SKZ¹¹

1 Product 2 Item of the Custom Code; 3 Cucumbers; 4 Onion; 5 Fruit of the genus *Capiscum* other than sweet pepper or pimentos; 6 Red beet; 7 Red cabbage; 8 Red and green pepper; ; 9 Other vegetable; 10 In total; 11; Source: SCU

Výroba zeleniny sterilizovanej v octe v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 klesla o 26,4% na 8 899 t. Klesla produkcia všetkých druhov tejto zeleniny, najvýraznejšie papriky (-32,9%) a cibule (-31,5%).

Výroba sterilizovanej zeleniny inak ako v octe (t)

Production of Sterilized Vegetables Otherwise as in Vinegar (t)

Tabuľka č. 14

Položka CS ²	Výrobok ¹	2005	2006	2007
2005 10 00	Homogeniz. zelenina ³	388	358	0
2005 40 00	Hrášok ⁴	1 136	1 105	429
2005 40 00	Steriliz. fazuľka ⁵	240	482	377
2005 80 00	Steriliz. kukurica ⁶	291	41	123
2005 90 60	Steriliz. mrkva ⁷	36	0	13
2005 90 70	Steriliz. zmesi ⁸	430	427	493
2005 90 75	Kvasená kapusta ⁹	347	151	212
2005 90 80	Lečo ¹⁰	1 718	1 303	1 546
2005 90 80	Ostatná zel. ¹¹	-	767	170
	Spolu¹²	4 586	4 634	3 363

Prameň: SKZ¹³

1 Product; 2 Item of the Custom Code; 3 Homogenized vegetable; 4 Peas; 5 Sterilised beans in husk; 6 Sterilised maize; 7 Sterilised carrot; 8 Sterilised mixture; 9 Sour cabbage; 10 Sterilized mixed pepper and tomatoes; 11 Other vegetable; 12 In total; 13 Source: SCU

I produkcia zeleniny sterilizovanej inak ako v octe klesla v roku 2007 medziročne o 27,4% na 3 363 t. Absentuje výroba sterilizovanej zeleniny, produkcia hrášku klesla o 61,2% a sterilizovanej fazuľky o 21,8%. Produkcia sterilizovanej kukurice vzrástla trojnásobne, kvasenej kapusty o 40,4% a leča o 18,6%.

Pre výrobu zeleninových výrobkov bolo v roku 2007 použitých 18 497 t zeleniny, čo je ročný pokles o 18,6%. Nadpolovičný pokles bol zaznamenaný pri kukurici, petržlene, cukine a baraních rohoch. Vyše dva krát stúplo použitie zeleru a cca dva krát kapusty bielej a papriky zeleninovej.

Najviac sa do výroby zeleninových výrobkoch použili rajčiaky (58,7%) a hrášok (12,2%).

Spotreba zeleniny vo výrobkoch v roku 2007 (t)

Vegetables Consumption Expressed in Product in 2007 (t)

Tabuľka č. 15

Druh zeleniny ¹	Spotreba ²¹	Druh zeleniny ¹	Spotreba ²¹	Druh zeleniny ¹	Spotreba ²¹
Kapusta biela ²	339	Paprika zeleninová ⁸	859	Fazuľka ¹⁵	177
Kapusta červená ³	34	Paprika jabĺčková ⁹	113	Cibuľa ¹⁶	413
Zeler ⁴	119	Baranie rohy ¹⁰	176	Kukurica ¹⁷	69
Mrkva ⁵	738	Feferóny ¹¹	222	Červená repa ¹⁸	397
Petržlen ⁶	1	Kapia ¹²	864	Cukina ¹⁹	160
Uhorky nakladačky ⁷	2 256	Rajčiaky ¹³	10 850	Chren ²⁰	451
		Hrášok ¹⁴	241	Spolu²²	18 479

Prameň: SKZ²³

1 Kind of vegetable; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Celery; 5 Carrot; 6 Parsley; 7 Cucumbers for pickling; 8 Sweet pepper; 9 Apple pepper; 10 Mutton guoins Sweet pepper; 11 Phepherony Sweet pepper; 12 Sweet Sweet pepper; 13 Tomatoes; 14 Peas; 15 Beans; 16 Onion; 17 Maize; 18 Beet root; 19 Zucchini; 20 Horseradish; 21 Consumption; 22 Total; 23 Source: SCU

V roku 2007 sa predalo do prvovýroby 66 195 t produkcie zeleniny (medziročný pokles 15,6%), čo je 21,5% celkovej úrody. Najvýraznejšie klesol predaj uhoriek nakladačiek (-69,6%) a šalátu hlávkového (-55,4%). Predaj klesol u všetkých druhoch zeleniny okrem kapusty čínskej a červenej, uhoriek šalátových, mrkvy neskorej, suchého cesnaku a skorej cibule.

Predaj zeleniny z prvovýroby v roku 2007

Sale of Vegetables in 2007

Tabuľka č. 16

Zelenina ¹	Predaj spolu ²			Z toho predaj v tonách ⁶		
	v tonách ³	v tis. Sk ⁴	Priem. hodnota 1 kg v Sk ⁵	Obchodné a spracov. organizácie ⁷	Ostatný predaj ⁸	Priamy vývoz ³⁶
Zeler ⁹	273	2 670	9,77	95	64	115
Repa červená ¹⁰	246	1 166	4,75	206	35	4
Mrkva skorá ¹¹	712	4 578	6,43	696	15	-
Mrkva neskorá ¹²	5 779	28 111	4,86	4 157	729	893
Petržlen ¹³	741	12 059	16,28	615	110	16
Red'kovka ¹⁴	185	4 539	24,48	173	13	-
Kaleráb ¹⁵	656	6 567	10,02	518	107	30
Keľ ¹⁶	506	4 501	8,90	427	19	60
Karfiol ¹⁷	1 147	12 205	1,64	817	309	20
Kapusta biela skorá ¹⁸	1 502	7 888	5,25	1 130	329	43
Kapusta biela neskorá ¹⁹	7 430	30 271	4,07	6 016	1 385	29
Kapusta červená ²⁰	295	1 783	6,04	274	19	2
Kapusta čínska ²¹	495	4 524	9,14	468	2	25
Uhorky nakladačky ²²	679	4 485	6,61	534	145	-
Uhorky šalátové ²³	1 660	25 573	15,41	1 491	25	143
Melóny cukrové ²⁴	2 148	11 530	5,37	1 623	491	33
Paprika zeleninová ²⁵	4 214	60 466	14,35	3 306	537	371
Rajčiaky ²⁶	23 906	113 230	4,74	23 345	459	102
Cibuľa suchá ²⁷	4 194	33 957	8,10	3 767	411	16
Cibuľa skorá a letná ²⁸	1 350	12 930	9,58	1 239	76	35
Cesnak suchý ²⁹	13	416	31,31	11	2	-
Šalát hlávkový ³⁰	200	3 636	18,16	193	6	1
Hrach záhradný ³¹	61	1 403	23,11	50	11	-
Hrach vylúpaný ³²	2 584	25 182	9,74	2 583	1	-
Cukety ³³	672	1 990	2,96	670	2	-
Ostatná zelenina ³⁴	4 583	164 179	35,83	3 375	341	867
Spolu³⁵	66 231	579 839	-	57 779	5 643	2 805

- údaj sa nevyskytol³⁷

Prameň: ŠÚ SR³⁸

1 Vegetables; 2 Sale; 3 in tons; 4 in th SKK; 5 Average value 1 kg in SKK; 6 of which sale in tons; 7 Trade and processing org.; 8 Other sale; 9 Celery; 10 Red beet; 11 Early carrot; 12 Late carrot; 13 Parsley; 14 Radish; 15 Kohlrabi; 16 Kale; 17 Cauliflower; 18 Early White cabbage; 19 Late White cabbage; 20 Red cabbage; 21 Pekignese cabbage; 22 Cucumbers for pickling; 23 Cucumbers for salad; 24 Melons; 25 Sweet pepper; 26 Tomatoes; 27 Dry onion; 28 Early and summer onion; 29 Dry garlic; 30 Lettuce; 31 Peas; 32 Peas husked; 33 Zucchini; 34 Other vegetables; 35 Total; 36 Direct export; 37 data not available; 38 Source: SO SR

2.4 Kontroly

2.4.1 Kontrola nástrojov organizácie trhu s ovocím a zeleninou

Kontrolu dodržiavania podmienok organizácie trhu vykonáva PPA na základe zákona NR SR č. 473/2003. Podrobný zoznam kontrolných mechanizmov v komodite ovocie a zelenina je v prílohe IV. nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996. V roku 2005 PPA v spolupráci so ŠVPS SR vykonala nasledujúce kontroly u žiadateľov registrovaných na PPA.

Od 1.1.2008 platí pre výkon kontroly nariadenie Komisie (ES) č. 1182/2007 z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES)

č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96.

2.4.2 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami

V roku 2007 bolo celkovo vykonaných 3 130 kontrol u podnikateľských subjektov, ktoré sa podieľajú na obchode s ovocím a zeleninou. Z uvedeného počtu bolo 131 kontrol u prvovýrobcov, 351 kontrol vo veľkoobchodných skladoch a 2 275 kontrol v maloobchodných jednotkách. V ostatných prevádzkach bolo vykonaných 373 kontrol. Kontrola kvality ovocia a zeleniny na mieste bola vykonaná v 13 911 prípadoch. Z hodnotených vzoriek nevyhovelo požiadavkám na kvalitu 1 300, čo predstavuje 9,3% porušenosť².

Podiel kontrolovaných subjektov na výsledkoch hodnotenia kvality na mieste v roku 2007

Controlled Subjects Share in the Quality Assessment Results on the Spot inspection in 2007

Tabuľka č. 17

Katégoria – subjekt ¹	Počet kontrol ²	Počet HNM ³	Z toho nevyhovujúcich HNM počet / (%) ⁴
Prvovýroba ⁵	131	260	6 / 2,3
Veľkoobchod ⁶	351	1 481	92 / 6,2
Maloobchod ⁷	2 275	11 802	1 200 / 10,2
Iné ⁸	373	368	2 / 0,5
Spolu⁹	3 130	13 911	1 300 / 9,3

Prameň: Štátna veterinárna a potravinová správa SR (SVPS SR)¹⁰

1) Category-subject; 2) Number of controls; 3) Number of assessment on the spot inspection; 4) From which non-conform of assessment in loco, number (%); 5) Primary production; 6) Wholesale trade; 7) Retail trade; 8) Others, 9) Total; 10) Source: State Veterinary and Food Administration of SR (SVFA SR)

Inšpektori zhodnotili na mieste celkom 3 350 t ovocia a zeleniny. Požiadavkám nevyhovelo 328 t plodín, čo je 9,8% hodnoteného tovaru.

Hodnotenie kvality ovocia a zeleniny na mieste v roku 2007 (kg)

Fruits and Vegetables Quality Assessment on the Spot Inspection in 2007 (kg)

Tabuľka č. 18

Hodnotenie na mieste ¹	Množstvo ²	Vyhovujúce ³	Nevyhovujúce ⁴
Celkové množstvo⁵	3 350 331,99	3 022 800,37	327 531,62

Prameň: SVPS SR⁶

1) Assessment on the spot; 2) Amount; 3) Conforming; 4) Non-conforming; 5) Amount total; 6) Source: SVFA SR

Zloženie nevyhovujúcich hodnotení podľa znaku v roku 2007 (kg)

Composition of the Non-conformity Cases by Criteria in 2007 (kg)

Tabuľka č. 19

Hodnotený znak ¹	Nevyhovujúce množstvo ²
Minimálne požiadavky ³	73 963,28
Označenie ⁴	34 427,47
Trieda kvality ⁵	36 540,16
Veľkosť ⁶	2 406,19
Obchodná úprava ⁷	680,00
Iné ⁸	274,50
Spolu⁹	148 291,60

Prameň: SVPS SR¹⁰

1) Assessment criteria; 2) Non-conforming amount; 3) Minimum requirements; 4) Labeling; 5) Quality class; 6) Size; 7) Trade dress; 8) Others; 9) Total; 10) Source: SVFA SR

Najväčší podiel nevyhovujúcich hodnotení bol v znaku minimálne požiadavky (49,9%), trieda kvality (24,6%) a v znaku označenie 23,2%.

Hodnotenie na mieste v roku 2007 (kg)

Assessment on the Spot Inspection in 2007 (kg)

Tabuľka č. 20

Druh ¹	Množstvo ²	Z toho nevyhovelo ³	Min. požiadavky ⁴	Označovanie ⁵	Kvalita ⁶	Veľkosť ⁷	Úprava ⁸	Iné ⁹
Kapusta a kel ¹⁰	164 370	18 346	3 741	10 676	977	0	82	0
Karfiol ¹¹	20 671	1 838	603	24	311	0	0	0
Mrkva ¹²	99 462	2 842	641	1 071	482	12	0	5
Šalát ¹³	7 997	400	81	99	206	0	0	0
Fazuľa struková ¹⁴	335	65	24	7	0	0	0	0
Hrášok záhradný ¹⁵	170	10	3	0	0	0	0	0
Dyňa červená ¹⁶	154 294	611	21	542	10	0	0	0
Melón cukrový ¹⁷	6 241	263	32	87	48	0	0	0
Uhorky ¹⁸	275 961	2 516	417	922	400	104	19	0
Paprika zeleninová ¹⁹	234 596	3 800	753	1 261	445	0	80	0
Rajčiaky ²⁰	265 561	119 852	10 420	1 296	21 376	0	0	0
Cuketa ²¹	1 293	102	6	76	8	0	0	0
Cibuľa ²²	255 342	27 909	5 159	4 411	5 785	0	39	270
Cesnak ²³	110 394	1 816	1 067	24	100	0	0	0
Pór ²⁴	5 046	308	156	98	55	0	0	0
Avokádo ²⁵	156	6	0	0	6	0	0	0
Špargľa ²⁶	6 391	61	16	0	40	0	0	0
Šampiňóny ²⁷	1 427	3	0	3	0	0	0	0
Spolu²⁸	1 609 707	180 748	23 140	20 597	30 249	116	220	275

Prameň: ŠVPS SR²⁹

1 Type; 2 Amount; 3 From which non-conform; 4 Minimum requirements; 5 Labelling; 6 Quality; 7 Size; 8 Treatment; 9 Another; 10 Cabbage and Savoy cabbage; 11 Cauliflower; 12 Carrot; 13 Letuce; 14 Beans; 15 Peas; 16 Water melon; 17 Honey melons; 18 Cucumbers; 19 Sweet pepper; 20 Tomatoes; 21 Zucchini; 22 Onion; 23 Garlic; 24 Leek; 25 Asparagus; 27 Fly agaricus; 28 In total; 29 Source: SCFA SR

Cielené kontroly v roku 2007

V roku 2007 inšpektori ŠVPS SR vykonali celkovo 1 062 cielených kontrol, pri ktorých bolo prekontrolovaných 4 976 vzoriek. Z tohto množstva nevyhovelo požiadavkám kvality 530 vzoriek, čo predstavuje 24 198,36 kg.

Cielená kontrola OZ č. 137 – kontrola citrusových plodov, obsah šťavy: bolo vykonaných 43 kontrol a odobratých 46 vzoriek. Všetky vyhoveli norme kvality v obsahu šťavy.

Cielená kontrola OZ č. 139 - kontrola obchodnej kvality predávaného ovocia a zeleniny v maloobchodných prevádzkach: bolo vykonaných 614 kontrol a posúdených 2 900 dávok čerstvého ovocia a zeleniny v objeme 154 920 kg. Normám kvality nevyhovelo 384 dávok (13,2%), čo je 13 583,9 kg (8,8%).

Cielená kontrola OZ č. 145 - kontrola obchodnej výkupní čerstvého ovocia a zeleniny: bolo vykonaných 60 kontrol, 231 hodnotení na mieste o hmotnosti 13 325 kg. Všetky vyhoveli norme kvality.

Cielená kontrola OZ č. 139 - kontrola obchodnej kvality predávaného ovocia a zeleniny: bolo vykonaných 345 kontrol v hyper a super marketoch. Prekontrolovaných bolo 1 802

plodín v množstve 242 154,96 kg. Z tohto množstva nevyhovelo normám kvality 146 plodín (8,1%) s hmotnosťou 10 614,46 kg (4,3%).

Kontrola dovozu a vývozu ovocia a zeleniny

Pri **dovoze** plodín z tretích krajín bolo prekontrolovaných 106 zásielok v množstve 1 392,02 ton. Všetky uvedené zásielky zodpovedali normám kvality.

Pri **vývoze** do tretích krajín bolo skontrolovaných 541 zásielok v množstve 5 252,8 ton. S výnimkou dvoch zásielok všetky zásielky zodpovedali normám kvality. Vydané boli dva nálezy o nezhode, vývoz na Ukrajinu, plodina nektárinky, celkové množstvo 25,367 t, krajina pôvodu Španielsko.

Celkové porovnanie počtu kontrol v rokoch 2003 až 2007

Tabuľka č. 21

Subjekt	2003	2004	2005	2006	2007	Index 2007/03
Prvovýroba ¹	216	275	154	175	131	60,65
Veľkoobchod ²	750	670	382	529	351	46,80
Maloobchod ³	3 345	1 814	1 154	2 860	2 275	68,01
Iné ⁴	-	-	-	152	373	-
Spolu⁵	4 311	2 759	1 690	3 716	3 130	72,60

Prameň: ŠVPS SR⁶

1 Basic industry; 2 Wholesale trade; 3 Retail trade; 4 Another; 5 In total; 6 SVFA SR

Počet kontrol u všetkých subjektov v roku bol v prvovýrobe a veľkoobchode najnižší. Celkovo za 5 rokov klesol počet kontrol o 27,4%.

2.5 Ceny zeleniny

Podľa údajov PPA-ATIS-u sa napriek poklesu produkcie a dobrému odbytu v roku 2007 ceny výrobcov niektorých druhov zeleniny znížili. Priemerné ceny koreňovej zeleniny (mrkvy a petržlenu) boli po celý rok nižšie (-11,8%, -14,7%), ale nedostali sa až pod úroveň z roku 2005, kedy sa pestovateľské plochy drasticky znížili. Priemerná cena bielej hlávkovej kapusty od pestovateľov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížila o 6,6%.

Nákupné ceny zeleniny od výrobcov (Sk/kg)

Vegetables Producers Cost Prices (SKK/kg)

Tabuľka č. 22

Druh/cena ¹	2007			2006	Vývoj 2007/06 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	4,25	11,00	6,14	6,96	-0,82	-11,8
Petržlen ⁷	15,00	23,00	17,40	20,39	-2,99	-14,7
Kapusta hlávková biela ⁸	3,67	10,00	5,66	6,06	-0,40	-6,6
Rajčiaky rýchlené ⁹	9,55	56,00	21,79	24,36	-2,57	-10,6
Paprika rýchlená ¹⁰	8,91	95,00	24,01	22,42	1,59	7,1
Uhorky šalátové ¹¹	6,11	39,00	16,44	15,22	1,22	8,0
Cibuľa ¹²	7,00	14,00	9,47	8,69	0,78	9,0

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 White cabbage; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Dobry odbyt mala plodova zelenina, napriek tomu sa vplyvom dovozov cena rajciakov v porovnaní s rokom 2006 znížila o 10,6%. V celoročnom porovnaní sa výraznejšie zvýšili len priemerné ceny papriky, uhoriek a cibule (+7,1%, +8,0 a +9,0%), ktorých bolo v sezóne vďaka nepriaznivým klimatickým podmienkam menej.

Odbytové ceny zeleniny z importu boli nižšie od -17,5% do -61,2%, pričom najviac klesla cena koreňovej zeleniny.

Odbytové ceny zeleniny z domácej produkcie(Sk/kg)

Domestic Production Vegetables Distribution Cost (SKK/kg)

Tabuľka č. 23

Druh/cena ¹	2007			2006	Vývoj 2007/06 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	4,20	14,67	10,55	11,22	-0,67	-6,0
Petržlen ⁷	19,00	32,00	25,08	29,59	-4,51	-15,2
Kapusta hlávková biela ⁸	5,45	13,90	9,41	8,46	0,95	11,2
Rajčiaky rýchlené ⁹	14,67	73,00	29,69	39,00	-9,31	-23,9
Paprika rýchlená ¹⁰	14,80	105,00	32,07	32,56	-0,49	-1,5
Uhorky šalátové ¹¹	12,60	65,00	23,44	19,57	3,87	19,8
Cibuľa ¹²	9,50	19,25	13,56	12,66	0,90	7,1

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 White cabbage; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Odbytové ceny zeleniny z importu (Sk/kg)

Import Vegetables Distribution Cost (SKK/kg)

Tabuľka č. 24

Druh/cena ¹	2007			2006	Vývoj 2007/06 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	7,90	15,00	10,57	26,50	-15,93	-60,1
Petržlen ⁷	18,90	33,00	25,25	65,00	-39,75	-61,2
Kapusta hlávková biela ⁸	5,40	17,90	9,58	18,90	-9,32	-49,3
Rajčiaky rýchlené ⁹	16,90	61,83	34,33	65,00	-30,67	-47,2
Paprika rýchlená ¹⁰	11,90	99,00	57,10	72,00	-14,90	-20,7
Uhorky šalátové ¹¹	7,90	67,00	32,44	79,300	-46,56	-58,9
Cibuľa ¹²	8,90	20,90	13,61	16,50	-2,89	-17,5

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 White cabbage; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Okrem ceny výrobcov dyne červenej, červenej repy, papriky zeleninovej a šalátu, ktoré v roku 2007 medziročne klesli v rozpätí od 2,8 do 1,2%, ceny producentov ostatných 16 druhov zeleniny vzrástli. Najvýraznejšie vzrástla cena cibule bez vňate (+25,3%), kapusty bielej (+10,5%), karotky bez vňate (+9,3%) a petržlenu bez vňate (+7,5%). Cena uhoriek nakladačiek ostala takmer rovnaká a ceny ostatných druhov vzrástli od 1,7 do 6,0%.

Ceny výrobcov zeleniny v SR v roku 2007 (Sk/t)

Producers' Prices of Vegetables in the SR in 2007 (SKK/t)

Tabuľka č. 25

Zelenina ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer roka ²
Zeler s vňaťou ³	0	0	0	0	0	0	13000	12920	13 000	11 230	0	0	12 819
Zeler bez vňate ⁴	9 870	10 110	10 230	10 430	0	0	0	0	8 980	10 380	10 600	10 200	10 296
Červená repa ⁵	5 230	5 590	5 340	5 630	0	0	0	5 240	5 190	5 050	5 160	5 080	5 272
Karotka s vňaťou ⁶	0	0	0	0	16 580	15 980	10 630	10 310	0	0	0	0	13 327
Karotka bez vňate ⁷	6 000	5 800	6 050	6 460	6 510	0	7 080	7 640	7 780	7 000	7 025	5 687	6 750
Petržlen s vňaťou ⁸	0	0	0	0	14 580	13 460	11 050	11 380	12 560	12 970	0	0	12 163
Petržlen bez vňate ⁹	13 000	13 000	13 940	14 590	14 820	0	13 270	12 500	12 690	12 500	13 000	13 600	13 041
Cibuľa s vňaťou ¹⁰	0	0	0	0	30 760	30 040	30 330	28 980	0	0	0	0	30 254
Cibuľa bez vňate ¹¹	8 000	8 350	8 940	9 380	9 120	8 000	10 100	10 125	10 103	9 175	8 867	8 600	9 130
Dyňa červená ¹²	0	0	0	0	0	0	7 670	5 933	6 120	0	0	0	6 117
Uhorky nakladačky ¹³	0	0	0	0	0	0	14 650	14 120	18 450	0	0	0	15 482
Uhorky šalátové ¹⁴	0	0	0	37 280	26 550	14 000	10 930	7 480	12 450	16 000	16 870	0	20 618
Rajčiaky konzumné ¹⁵	0	0	0	49 460	49 820	27 430	17 460	11 170	12 960	16 740	17 890	0	31 969
Rajčiaky priemyselné ¹⁶	0	0	0	0	0	0	0	3 690	3 370	3 670	3 590	0	3 507
Kaleráb s vňaťou ¹⁷	0	0	31 030	41 300	40 130	23 000	16 430	12 210	15 340	0	0	0	31 559
Kaleráb bez vňate ¹⁸	5 500	5 420	5 360	5 290	0	5 700	5 680	5 700	5 780	6 040	5 820	5 970	5 607
Kel hlávkový ¹⁹	6 500	6 700	0	0	10 980	9 925	6 150	6 000	7 150	8 000	7 670	6 990	7 333
Karfiol ²⁰	0	0	0	14 860	17 030	15 830	16 440	13 990	12 000	13 820	13 390	15 000	14 246
Kapusta biela ²¹	3 600	3 780	4 120	0	5 690	5 600	6 100	5 670	5 540	5 057	4 895	3 750	5 264
Paprika zeleninová ²²	0	0	0	79 450	81 460	39 580	17 790	13 030	12 325	12 308	14 600	0	18 628
Šalát hlávkový ²³	42 000	45 850	49 670	39 000	28 480	18 590	0	0	22 180	22 890	23 830	29 750	41 461

0- neuskutočený pohyb²⁴

Prameň: ŠÚ SR²⁵

1 Vegetable type; 2 Year' s average; 3 Celera with tops; 4 Celery without tops; 5 Beetroot; 6 Carrots with tops; 7 Carrots without tops; 8 Parsley with tops; 9 Parsley without tops; 10 Onion with tops; 11 Onion without tops; 12 Red water-melon; 13 Gherkins; 14 Salad cucumbers; 15 Tomatoes; 16 Tomatoes for industrial use; 17 Kohlrabi with tops; 18 Kohlrabi without tops; 19 Savoy cabbage; 20 Cauliflower; 21 White cabbage; 22 Capsicum; 23 Lettuce; 24 non realized movement; 25 Source: SO SR

2.6 Zahraničný obchod so zeleninou

V dovoze jednotlivých druhov zeleniny k najvýraznejším zmenám v roku 2007 došlo u uhoriek (nárast viac ako sedem násobný) a strukovín (nárast takmer dva a pol krát). Pokles dovozu nastal len u zeleniny čerstvej a chladenej (-3,0%), kapusty bielej a červenej (-1,2%) a cesnaku (-7,8%).

Celkový dovoz vybraných druhov zeleniny do SR (t)

Total Import of the Selected Types of Vegetables to the SR (t)

Tabuľka č. 26

Položka CS ¹	Zelenina	2003	2004	2005	2006	2007
0702 00 00	Rajčiaky ³	11 992	19 167	19 355	27 122	29 292
0703 10	Cibuľa ⁴	15 046	12 696	11 311	19 447	23 495
0703 20 00	Cesnak ⁵	3 638	4 243	2 484	3 384	3 119
0703 90 00	Pór ⁶	1 151	1 625	1 719	1 614	2 258
0704 10	Karfiol, brokolica ⁷	4 919	6 678	5 359	5 729	10 790
0704 20 00	Ružičkový kel ⁸	79	424	395	385	586
0704 90 10	Kapusta biela, červená ⁹	14 176	19 034	23 479	24 958	24 594
0705	Šalát hlávkový ¹⁰	401	941	1 800	2 211	3 705
0706 10 00	Mrkva ¹¹	8 230	13 280	11 401	17 673	19 970
0707 00	Uhorky ¹²	4 742	5 951	9 844	1 755	12 657
0708	Strukoviny ¹³	14	199	77	490	1 154
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená ¹⁴	7 605	11 719	14 653	20 314	20 243
0710	Zelenina varená alebo zmrazená ¹⁵	4 904	6 746	10 733	15 672	17 755
0711	Zelenina dočasne konzervovaná ¹⁶	546	278	11	189	3 571
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku ¹⁷	1 110	1 382	2 696	1 445	1 791
0807	Melóny ¹⁸	16 418	20 437	21 052	23 734	28 178
2001	Zelenina v octe ¹⁹	4 630	1 188	6 335	9 212	10 521
2002	Paradajky konzervované inak ako v octe ²⁰	3 550	4 125	4 103	4 885	4 931
2004 90	Ostatná zel. konzervovaná inak ako v octe, mrazená ²¹	217	747	515	775	1 761
2005	Ostatná zel. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená ²²	12 224	13 595	17 905	19 513	19 803
2009 50	Rajčinová šťava ²³	365	386	1 179	1 233	1 189
2103 20 00	Kečup ²⁴	3 418	7 494	7 778	7 566	6 815

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 29.5.2008²⁵

1 Customs Tariff Book Item; 2 Vegetables; 3 Tomatoes; 4 Onion; 5 Garlic; 6 Leek; 7 Cauliflower; 8 Brussels sprouts; 9 White and red White cabbage; 10 Lettuce; 11 Carrot; 12 Cucumbers; 13 Legumes 14 Other vegetables fresh or cooled 15 Vegetables boiled or frozen; 16 Vegetables temporarily preserved; 17 Vegetables dried, crushed or powdered; 18 Melons; 19 Vegetable in vinegar; 20 Tomatoes otherwise as in vinegar; 21 Other vegetable otherwise as in vinegar, frozen; 22 Other vegetable otherwise as in vinegar, non-frozen; 23 Tomatoes juice; 24 Ketchup; 25 Source: Customs directorate of the SR, SO SR, MA SR to the May, 29, 2008

Celkový vývoz vybraných druhov zeleniny zo SR (t)
 Total Export of the Selected Types of Vegetables from the SR (t)

Tabuľka č. 27

Položka CS ¹	Zelenina	2003	2004	2005	2006	2007
0702 00 00	Rajčiaky ³	4 235	2 092	6 611	8 338	8 307
0703 10	Cibuľa ⁴	1 129	1 037	1 192	2 494	5 493
0703 20 00	Cesnak ⁵	94	135	205	190	434
0703 90 00	Pór ⁶	27	25	85	162	147
0704 10	Karfiol, brokolica ⁷	354	373	667	550	1 298
0704 20 00	Ružičkový kel ⁸	42	19	8	0	0
0704 90 10	Kapusta biela, červená ⁹	2 297	1 936	3 852	3 373	2 466
0705	Šalát hlávkový ¹⁰	529	138	296	167	124
0706 10 00	Mrkva ¹¹	880	1 032	1 049	2 281	1 650
0707 00	Uhorky ¹²	8 084	3 726	3 053	3 494	2 493
0708	Strukoviny ¹³	598	135	146	672	925
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená ¹⁴	11 481	6 081	9 717	8 056	7 859
0710	Zelenina varená alebo zmrazená ¹⁵	6 120	8 836	8 757	11 003	13 760
0711	Zelenina dočasne konzervovaná ¹⁶	249	197	6	40	0
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku ¹⁷	157	150	135	171	111
0807	Melóny ¹⁸	12 000	3 886	5 324	6 925	1 594
2001	Zelenina v octe ¹⁹	3 257	3 820	4 708	3 886	4 319
2002	Paradajky konzervované inak ako v octe ²⁰	2 628	1 324	1 611	2 749	2 643
2004 90	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, mrazená ²¹	10	4 198	10	6	12
2005	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená ²²	2 304	1 920	4 601	9 708	4 007
2009 50	Rajčinová šťava ²³	10	-	3	46	41
2103 20 00	Kečup ²⁴	310	373	1 487	3 948	2 825

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, , MP SR k 29.5.2008²⁵

1 Customs Tariff Book Item; 2 Vegetables; 3 Tomatoes; 4 Onion; 5 Garlic; 6 Leek; 7 Cauliflower; 8 Brussels sprouts; 9 White and red White cabbage; 10 Lettuce; 11 Carrot; 12 Cucumbers; 13 Legumes 14 Other vegetables fresh or cooled 15 Vegetables boiled or frozen; 16 Vegetables temporarily preserved; 17 Vegetables dried, crushed or powdered; 18 Melons; 19 Vegetable in vinegar; 20 Tomatoes otherwise as in vinegar; 21 Other vegetable otherwise as in vinegar, frozen; 22 Other vegetable otherwise as in vinegar, non-frozen; 23 Tomatoes juice; 24 Ketchup; 25 Source: Customs directorate of the SR, SO SR, MA SR to the May, 29, 2008

Z jednotlivých druhov zeleniny najmarkantnejšie narástol vývoz karfiolu a brokolice, cesnaku a cibule, a to viac ako dvojnásobne. Naopak, výrazne klesol vývoz melónov a sušenej zeleniny.

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou

(CS 0702 – 0712, 0807)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Vegetables in the SR

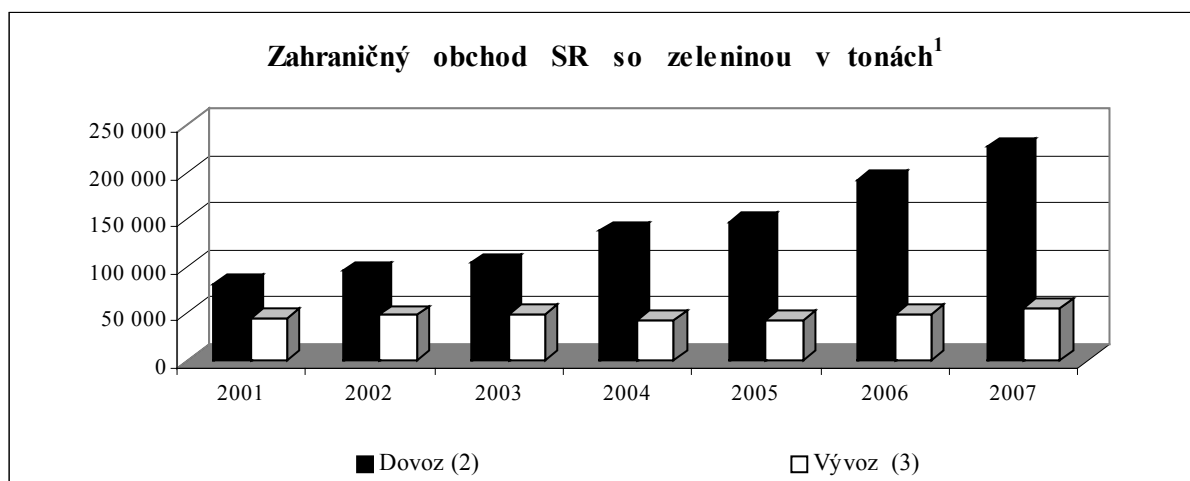
Tabuľka č. 28

Rok ¹	(t) ²			(tis. Sk) ³		
	Vývoz ⁵	Dovoz ⁶	Rozdiel ⁷	Vývoz ⁵	Dovoz ⁶	Saldo ⁴
1999	49 955	65 265	-15 310	698 931	892 751	-202 820
2000	46 827	85 482	-38 655	690 110	938 066	-247 956
2001	44 940	80 767	-35 827	868 993	1 219 720	-350 727
2002	47 958	95 149	-47 191	872 863	1 463 848	-590 985
2003	49 601	103 666	-54 065	790 125	1 422 983	-632 945
2004	42 282	137 695	-95 413	730 791	1 931 021	-1 200 230
2005	43 157	148 110	-104 953	991 955	2 567 681	-1 575 726
2006	49 932	191 696	-141 764	1 145 442	3 538 187	-2 392 745
2007	48 308	218 716	-170 408	1 227 598	3 999 689	-2 772 091

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 29.5.2008⁸

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Import total; 6 Export total; 7 Difference; 8 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the May, 29, 2008

Graf č. 1

1 The SR Foreign Trade with Vegetable in Tonns; 2 Import; 3 Export

V roku 2007 vďaka nárastu dovozu a poklesu vývozu sa záporné saldo zahraničného obchodu s čerstvou zeleninou prehĺbilo. Oproti roku 2006 stúplo o 20,2%. Na Slovensko sa doviezlo 218 716 t zeleniny (medziročný nárast o 14,1%) a vyviezlo sa 48 308 t (medziročný pokles o 3,3%). Okrem ostatnej zeleniny čerstvej a chladenej, ktorej dovoz klesol o 0,3%, zvýšil sa dovoz všetkých ostatných druhov zeleniny. Najvýraznejšie čerstvých strukovín (cca dva a pol krát), dočasne konzervovanej zeleniny (+87,9%) a hlávkového šalátu, čakanky (+67,6%).

Vývoz čerstvej zeleniny zaznamenal pri všetkých druhoch pokles, okrem cibule, ktorej vývoz stúpol cca dva krát, čerstvých strukovín (+37,6%) a zeleniny varenej vo vode (+25,1%). Najviac klesol vývoz melónov (-77,0%), zeleniny sušenej (-35,4%), uhoriek, (-28,6%), šalátu (-26,1%) a mrkvy (-25,3%).

Rovnako, aj zahraničný obchod so spracovanou zeleninou vykazuje v roku 2007 záporné saldo, ktoré sa oproti roku 2006 zvýšilo vďaka nárastu dovozu (+4,2%) a poklesu vývozu

(-31,9%). V dovoze takmer polovicu (44,0%) objemu predstavovala zelenina konzervovaná nie v octe. Zelenina konzervovaná v octe tvorila 23,4% a kečup 15,1% z objemu dovozu.

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou

(CS 2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Processed Vegetables

(2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Tabuľka č. 29

Rok ¹	(t) ²			(tis. Sk) ³		
	Export	Import	Rozdiel ⁴	Export	Import	Saldo ⁵
1999	5 744	16 422	-10 678	184 015	476 694	-292 679
2000	4 664	18 898	-14 234	151 171	561 227	-410 056
2001	12 420	20 612	-8 192	328 096	615 510	-287 414
2002	8 862	24 410	-15 548	245 554	676 335	-430 781
2003	8 520	24 404	-15 884	212 817	660 510	-447 693
2004	7 441	30 494	-23 053	174 712	875 761	-701 049
2005	12 420	37 815	-25 395	315 770	1 115 823	-800 053
2006	20 342	43 182	-22 840	469 700	1 355 812	-886 112
2007	13 847	45 023	-31 176	460 910	1 398 527	-937 617

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 29.5.2008⁶

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. SKK; 4 Difference; 5 Balance; 6.Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the May, 29, 2008

Na vývoze spracovanej zeleniny mala takisto hlavný podiel zelenina konzervovaná nie v octe, a to 47,72%. Zelenina konzervovaná v octe a kečup tvorili po cca 19,00% vývozu spracovanej zeleniny.

Zahraničný obchod SR s krajinami EÚ

Aby sa znížilo zaťaženie malých a stredných podnikov, určuje sa samotná spravodajská povinnosť ako aj jej rozsah podľa súhrnej ročnej hodnoty prijatí resp. odoslani uskutočnených spravodajskou jednotkou. Za týmto účelom Štatistický úrad SR každoročne určí oddelene pre prijatie a odoslanie tovaru **prahy oslobodenia a prahy zjednodušenia**. Tieto prahy sa vypočítajú tak, aby spĺňali kritériá stanovené legislatívou EÚ - NK (ES) č. 1982/2004, ktorým sa vykonáva NR (ES) č. 638/2004 o štatistike Spoločenstva o obchodovaní s tovarom medzi členmi.

Na rok 2007 platil prah oslobodenia 5 000 000 Sk pre prijatie a 10 000 000 Sk pre odoslanie. Prah zjednodušenia bol stanovený na 24 000 000 Sk pre prijatie a 60 000 000 Sk pre odoslanie.

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou s EÚ

(CS 0702 – 0712, 0807)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Vegetables in the SR with EU (0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 30

Rok ¹	Krajiny ⁸	(t) ²			(tis. Sk) ³		
		Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Rozdiel ⁷	Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Saldo ⁴
2003	EÚ-15	1 328	38 368	-37 040	122 760	600 014	-477 254
2004	EÚ-25	29 955	124 123	-94 168	569 971	1 580 210	-1 010 239
2005	EÚ-25	41 926	134 108	-92 182	914 358	2 143 149	-1 228 791
2006	EÚ-27	49 103	168 733	-119 630	1 089 398	2 972 771	-1 883 373
2007	EÚ-27	47 154	191 754	-144 600	1 163 491	3 351 023	-2 187 532

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 29.5.2008⁹

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Consignation; 6Receipt; 7 Difference; 8 States; 9 Note: data of the 13th of September 2005; 10 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the May, 29, 2008

V roku 2006 prijatie z krajín EÚ-27 tvorilo 88,0% celkového dovozu a odoslanie 99,3% z celkového vývozu. Prijatie čerstvej zeleniny z krajín EÚ tvorilo 61,6% z celkového dovozu tejto komodity a odoslanie do týchto krajín tvorilo 96,5% z celkového vývozu.

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou s EÚ

(CS 2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Processed Vegetables in the SR with EU (0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 31

Rok ¹	Krajiny ⁸	(t) ²			(tis. Sk) ³		
		Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Rozdiel ⁷	Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Saldo ⁴
2003	EÚ-15	185	9 661	-9 476	4 499	256 292	-251 793
2004	EÚ-25	7 412	29 352	-21 940	173 529	845 733	-672 204
2005	EÚ-25	12 342	36 668	-24 326	312 995	1 071 085	-758 090
2006	EÚ-27	19 495	42 123	-22 628	432 164	1 309 251	-877 087
2007	EÚ-27	12 432	43 713	-31 281	415 492	1 350 926	-935 434

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 29.5.2008⁸

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Consignation; 6Receipt; 7 Difference; 8 States; 9 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the May, 29, 2008

V obchodovaní so spracovanou zeleninou sú hlavnými partnermi, tak ako v obchodovaní s čerstvou zeleninou, krajiny EÚ. Prijatie spracovanej zeleniny predstavovalo 97,1% z celkového dovozu spracovanej zeleniny a odoslanie 89,8% z celkového vývozu.

Najviac dovázaným druhom zeleniny na Slovensko sú rajčiaky (13,4% z celkového dovozu zeleniny), nasledujú melóny (12,1%), kapusta (11,5%), cibuľa (10,7%), mrkva (9,1%), uhorky nakladačky (5,8%) a paprika (5,4%).

Najvýznamnejší dovozca zeleniny je Poľsko (17,4% z celkového dovozu), Česká republika (14,5%), Nemecko (10,1%), Holandsko (9,0%), Španielsko (8,1%), Maroko (6,1%) Maďarsko (6,0%) a Taliansko (5,5%).

Najväčší podiel na objeme vývozu zeleniny zo Slovenska mali v roku 2007 rajčiaky (17,2% z celkového vývozu zeleniny), cibuľa (11,4%), kukurica (9,8%), paprika (6,4%), uhorky nakladačky (5,2%) a kapusta (5,1%).

Vývoz zeleniny smeroval hlavne na Ukrajinu (76,9% z celkového vývozu zeleniny), do Českej republiky (54,9%) a Maďarska (22,0%).

3. Produkcia zeleniny V EÚ

Podľa odhadu odborníkov vzrástla produkcia zeleniny v roku 2007 v EÚ-27 o 1,2% na 66,5 mil. t. Pričinila sa o to vyššia produkcia cibule, hlúbavej a koreninovej zeleniny. Klesla produkcia papriky z dôvodu zníženej úrody v Španielsku a Maďarsku, znížila sa aj produkcia cukrovej kukurice v dôsledku jej nízkej úrody v Maďarsku a Francúzsku.

Relatívne nízka bola produkcia strukovej zeleniny, predovšetkým vo Veľkej Británii, Belgicku a Holandsku – najväčších producentov v EÚ-27. Taktiež bola nižšia úroda rajčiakov, aj priemyselných v Španielsku a Taliansku.

Produkcia zeleniny v EÚ (mil. t)

Vegetables production in EU (mil. t)

Tabuľka č. 32

Zoskupenie ¹	2002	2003	2004	2005	2006	Odhad ² 2007
EÚ-15	56,0	56,0	56,7	55,2	52,8	53,1
EÚ-12	13,1	15,1	15,0	12,9	12,9	13,4
EÚ-27	69,1	71,1	71,7	68,1	65,7	66,5

Prameň: Rynek owoców i warzyw, november 2007³

1 Alignment; 2 Estimation; 3 Source: Rynek owoców i warzyw, November, 2007

Produkcia cibule v krajinách EÚ (tis. t)

Onion Production in EU (tis. t)

Tabuľka č. 33

Štát ¹	2004	2005	2006	Odhad ² 2007
Holandsko ³	1 100	945	800	970
Španielsko ⁴	1 084	1 113	1 151	1 178
Nemecko ⁵	426	365	337	374
Francúzsko ⁶	457	348	317	361
Veľká Británia ⁷	494	412	347	364
Dánsko ⁸	66	59	51	58
Rakúsko ⁹	113	100	96	90
EÚ-15	4 462	4 015	3 774	4 037
Poľsko ¹⁰	866	630	590	780
Česko ¹¹	64	47	51	40
Maďarsko ¹²	131	64	95	60
EÚ-10	1 151	907	806	823
EÚ-25	5 613	4 922	4 680	4 860

Prameň: Rynek owoców i warzyw, december 2007¹³

1 State; 2 Estimate; 3 Netherlands; 4 Spain; 5 Germany; 6 France; 7 Great Britain; 8 Denmark; 9 Austria; 10 Poland; 11 Czech; 12 Hungary; 13 Source: Rynek owoców i warzyw, December, 2007

Produkcia cibule podľa odhadu na rok 2007 dosiahla v EÚ-25 4 860 t, čo znamená, že medziročne vzrástla o 3,8%. Najvyšší podiel, 83,1%, na objeme jej produkcie majú „staré štáty“.

Zahraničný obchod s čerstvou zeleninou v EÚ-27 (tis. t)

Foreign Trade with Fresh Vegetables in EU-27 (tis. t)

Tabuľka č. 34

Typ obchodu ¹	20002	2003	2004	2005	2006	január-jún 2006	január-jún 2007
Export	10 349	11 133	11 205	11 067	10 942	6 298	6 067
- vnútorný ²	9 354	9 971	10 076	9 735	9 686	5 543	5 402
-vonkajší ³	995	1 162	1 129	1 332	1 256	755	665
Hlavní exportéri⁴							
Španielsko ⁵	3 305	3 274	3 281	3 224	3 372	2 193	2 005
Holandsko ⁶	2 744	2 917	3 128	3 163	3 064	1 471	1 606
Francúzsko ⁷	834	1 052	981	891	941	587	509
Import	12 108	12 890	13 888	11 911	11 620	7 012	7 811
- vnútorný ²	9 347	9 949	10 340	10 126	9 837	5 818	5 735
-vonkajší ³	2 761	2 941	3 548	1 785	1 783	1 194	2 076
Hlavní importéri⁸							
Nemecko ⁹	3 088	3 151	3 152	2 871	2 858	1 699	1 647
Veľká Británia ¹⁰	1 466	1 467	1 558	1 635	1 535	900	812
Holandsko ⁶	994	1 124	1 113	894	861	497	533

Prameň: Rynek owoców i warzyw, november 2007¹¹

1 Type of trade; 2 Internal; 3 External; 4 Main exporters; 5 Spain; 6 Netherlands; 7 France; 8 Main importers; 9 Germany; 10 Great Britain; 11 Source: Rynek owoców i warzyw, November, 2007

Zahraničný obchod EÚ-27 s čerstvou zeleninou vykazuje záporné saldo. Objem vývozu tvorí v priemere 38% z objemu dovozu. Obchod sa realizuje vo väčšej miere vo vnútri spoločenstva (90% exportu a 79% importu).

Najvýznamnejší vývozcovia sú Španielsko (31,2% objemu vývozu), Holandsko (26,7%) a Francúzsko (8,7%).

Najväčší objem čerstvej zeleniny sa dováža do Nemecka (23,8% z celkového dovozu), Veľkej Británie (12,1%) a Holandska (7,7%).

Zahraničný obchod so spracovanou zeleninou v EÚ-27 (tis. t)

Foreign Trade with Processed Vegetables in EU-27 (tis. t)

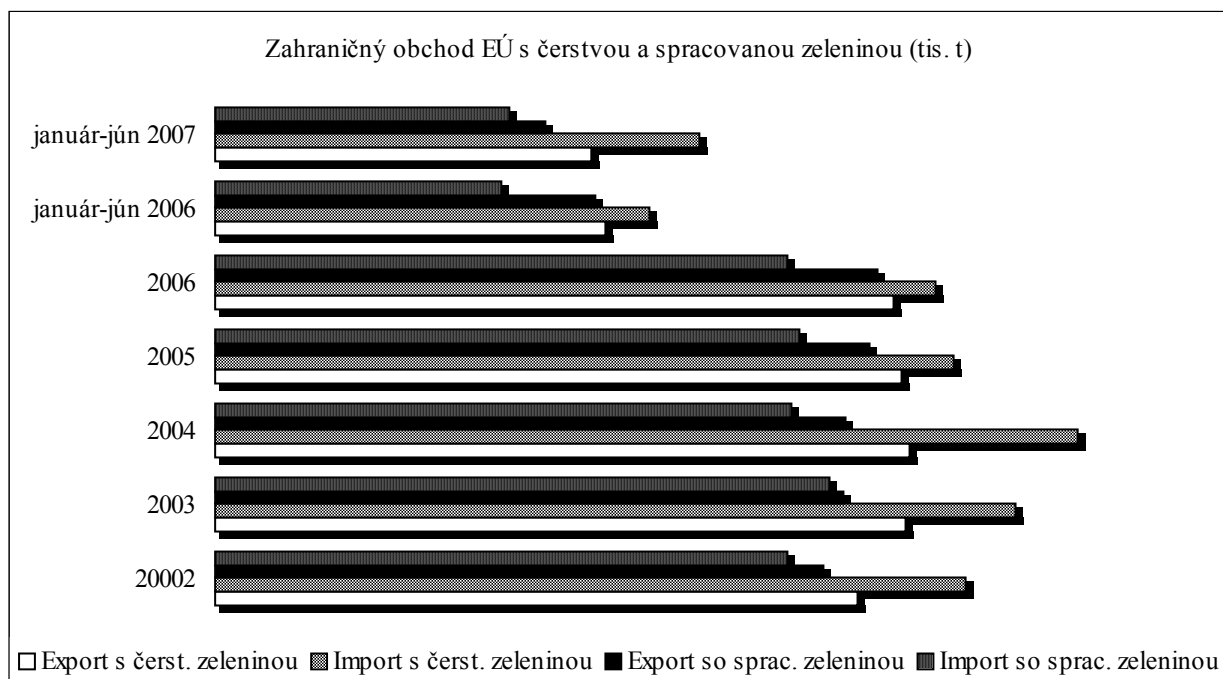
Tabuľka č. 35

Typ obchodu ¹	20002	2003	2004	2005	2006	január-jún 2006	január-jún 2007
Export	9 805	10 131	10 148	10 551	10 691	6 143	5 330
- vnútorný ²	7 986	8 308	8 276	8 555	8 570	5 090	4 276
-vonkajší ³	1 819	1 823	1 872	1 996	2 121	1 053	1 054
Import	9 222	9 888	9 306	9 426	9 223	4 598	4 752
- vnútorný ²	7 979	8 544	7 751	7 930	7 774	3 910	3 898
-vonkajší ³	1 243	1 344	1 555	1 496	1 449	688	854

Prameň: Rynek owoców i warzyw, november 2007⁴

1 Type of trade; 2 Internal; 3 External; 4 Source: Rynek owoców i warzyw, November, 2007

V zahraničnom obchode so spracovanou zeleninou má EÚ-27 kladné saldo. V priemere prevažuje objem exportu množstvo importu o 13%.

Import vybraných zeleninových výrobkov v EÚ-27 (tis. t)

Chosen Vegetables Products Import in EU-27 (tis. t)

Tabuľka č. 36

Druh výrobku ¹	20002	2003	2004	2005	2006	január-jún 2006	január-jún 2007
Mrazená zelenina²	2 671	3 140	2 346	2 296	2 295	1 173	1 138
vnútorný obchod ³	2 478	2 955	2 121	2 051	2 006	1 047	954
import vonkajší ⁴	193	185	225	245	289	126	184
Marinády⁵	460	493	561	609	508	249	255
vnútorný obchod ³	272	287	306	337	232	115	124
import vonkajší ⁴	188	206	255	27	276	134	131
Konzervy⁶	2 135	2 138	2 204	2 255	2 174	1 063	1 134
vnútorný obchod ³	1 710	1 717	1 723	1 770	1 709	852	898
import vonkajší ⁴	86	88	99	102	102	48	61
Sušená zelenina⁷	224	215	230	256	254	125	128
vnútorný obchod ³	138	127	131	154	152	77	67
import vonkajší ⁴	86	88	99	102	102	48	61
Výrobky z rajčín⁸	1 533	1 639	1 596	1 637	1 579	805	916
vnútorný obchod ³	1 337	1 360	1 269	1 412	1 443	724	776
import vonkajší ⁴	196	279	327	225	136	81	140

Prameň: Rynek owoców i warzyw, november 2007⁹

1 Type of Product; 2 Frozen Vegetable; 3 Internal trade; 4 External import; 5 Marinades; 6 Canned vegetable; 7 dried vegetable; 8 Tomato products; 9 Source: Rynek owoców i warzyw, November, 2007

Príloha

Colný sadzobník pre dovoz vybraných druhov zeleniny na Slovensko na rok 2007

Customs Tariffs for import of Selected Types of Vegetables to the Slovakia for the year 2007

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné colné sadzby ³ (%)
0702 00 00	Rajčiaky čerstvé alebo chladené⁴	(⁴)
0703	Cibuľa, šalotka, cesnak, pór a iná cesnak. zel.⁵	
	Cibuľa: ⁶	
0703 10 11	sadzačka ⁷	9,6
0703 10 19	ostatná ⁸	9,6
0703 10 90	šalotka ⁹	9,6
0703 20 00	Cesnak¹⁰	9,6 + 120 €/100 kg/net (¹)
0703 90 00	Pór a iná cesnak. zel.¹¹	10,4
0704	Kapusta, karfiol, kel kučer., kaleráb a podobné jedlé plody¹²	
0704 10 00	Karfiol a brokolica¹³	(²)
0704 20 00	Ružičkový kel¹⁴	12
0704 90	Ostatné¹⁸	
0704 90 10	Kapusta biela a červená ¹⁵	12 MIN 0,4 €/100 kg/net
0704 90 90	Ostatné ⁸	12
0705	Hlávkový šalát a čakanka¹⁶	
0705 11 00	Hlávkový šalát obyčajný:¹⁷	(³)
0705 19 00	Ostatný ¹⁸	10,4
0705 21 00	Čakanka šalátová ¹⁹	10,4
0705 29 00	Ostatná ⁸	10,4
0706	Mrkva, okrúhlica, šalátová repa, kozia brada, hľuzový zeler, red'kev²⁰	
0706 10 00	Mrkva a repy²¹	13,6 (¹)
0706 90	Ostatné: ⁸	
0706 90 10	Hľuzový zeler ²²	(⁴)
0706 90 30	Chren ²³	12
0706 90 90	Ostatné: ⁸	13,6

pokračovanie prílohy č. 1

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné colné sadzby ³ (%)
0707 00	Uhorky a nakladačky⁴	
0707 00 05	Uhorky šalátové ⁵	(⁵)
0707 00 90	Nakladačky ⁶	12,8
0708	Strukoviny, tiež vylúpané, čerstvé alebo chladené⁷	
0708 10 00	Hrach ⁸	(¹)
0708 20 00	Fazuľa ⁹	(²)
0708 90 00	Ostatné strukoviny ¹⁰	11,2
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená¹¹	
0709 20 00	Špargľa ¹³	10,2
0709 30 00	Baklažán ¹⁴	12,8
0709 40 00	Zeler iný ako hľuzový ¹⁵	12,8
0709 70 00	Špenát¹⁶	10,4
0807	Melóny a papáje¹⁷	
08071100-1900	Melóny ²¹⁸	8,8
8072000	Papáje ¹⁹	bez cla

* číslo prílohy Colného sadzobníka²⁰

Prameň: Colný sadzobník pre rok 2005: Nariadenie Komisie (ES) č. 1549/2006²¹

1 Customs Tariff Book item; 2 Description; 3 Contractual tariff; 4 Cucumbers and pickling; 5 Cucumbers; 6 Pickling; 7 Legumes, also peeled, fresh or cooled; 8 Peas; 9 Beans; 10 Other legumes; 11 Other vegetables fresh or cooled; 12 Artichoke; 13 Asparagus; 14 Aubergine; 15 Celery, other than root; 16 Spinach; 17 Melons and papayas; 18 Melons; 19 Papayas; 20 number of annex of Custom Tariff Book; 21 Source: Custom Tariff Book, Commission Regulation (EC) num. 1549/2006

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády č. 151/2008 Z. z.

OVOCIE A ZELENINA, NA KTORÉ SA POSKYTUJE OSOBITNÁ PLATBA

- melóny
- iné trvalé kultúry (drobné ovocie)
- kel kučeravý
- kapusta
- karfiol
- kaleráb
- ostatná zelenina rodu Brassica
- hlávkový šalát
- mrkva
- okrúhlica
- šalátová repa (cvikla)
- zeler
- reďkev
- hadí mor španielsky
- koreňová zelenina (ostatná)
- cibuľa
- šalotka
- cesnak
- pór
- ostatná cesnakovitá zelenina
- tymian
- bazalka
- medovka
- mäta
- pamajorán obyčajný (oregano)
- rozmarín
- šalvia
- rajčiaky
- uhorky
- poľná zelenina
- strukoviny na potravinárske využitie
- zelenina a iné záhradné plodiny voľne pestované
- zelenina a iné záhradné plodiny pod sklom alebo fóliou
- ovocné sady (registrovaná plocha sádov)

Prehľad právnych predpisov vypracovaných Ministerstvom pôdohospodárstva SR uverejnených v Zbierke zákonov SR za rok 2007 k 31. 12.2007

- **54/2007 Z. z.** - Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva a sadeníc zelenín na trh
- **58/2007 Z. z.** - Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh
- **80/2007 Z. z.** - Nariadenie vlády Slovenskej republiky o podmienkach vydávania licencií na dovoz a vývoz poľnohospodárskych výrobkov a potravinárskych výrobkov
- **81/2007 Z. z.** – Nariadenie vlády Slovenskej republiky o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu
- **88/2007 Z. z.** – Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 531/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh v znení neskorších predpisov
- **159/2007 Z. z.** – Nariadenie vlády Slovenskej republiky o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe
- **195/2007 Z. z.** – Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov
- **239/2007 Z. z.** – Nariadenie vlády Slovenskej republiky o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do agroenvironmentálneho opatrenia
- **244/2007 Z. z.** – Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 531/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh v znení neskorších predpisov
- **267/2007 Z. z.** – Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR o vydaní výnosu zo 17. mája 2007 č. 12290/2007-OL, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 3. mája 2006 č. 11968/2006-SL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu SR upravujúca reziduá prípravkov na ochranu rastlín (oznámenie č. 290/2006 Z. z.) v znení výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 2. októbra 2006 č. 20728/2006-SL (oznámenie č. 559/2006 Z. z. v znení výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 18. decembra 2006 č. 28119/2006-SL (oznámenie č. 10/2007 Z. z.) (Vestník MP SR č. 10/2007)
- **278/2007 Z. z.** – Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh
- **295/2007 Z. z.** – Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2005 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- **315/2007** Z. z. – Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 50/2007 Z. z. o registrácii odrôd pestovaných rastlín
- **316/2007** Z. z. – Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dokumentačný súbor údajov účinných látok a prípravkov na ochranu rastlín a jednotné zásady na odborné posudzovanie a registráciu prípravkov na ochranu rastlín
- **354/2007** Z. z. – Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva SR o vydaní výnosu z 18. júla 2007 č. 1754/2007-100, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva SR z 12. júla 2006 č. 2066/2006-100 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva SR na všeobecne prospešné aktivity v pôdohospodárstve (oznámenie č. 473/2006 Z. z.) (Vestník MP SR č. 13)
- **369/2007** Z. z. - **Nariadenie** vlády Slovenskej republiky o niektorých podporných opatreniach v pôdohospodárstve
- **493/2007** Z. z. - **Nariadenie** vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 199/2005 Z. z. o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozširovaniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 245/2006 Z. z.
- **543/2007** Z. z. - **Zákon** o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka
- **571/2007** Z. z. - **Zákon**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Zelenina

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva,
Trenčianska 55, 824 80 Bratislava. Náklad: 60 výtlačkov. Rozsah 62 strán, v tom
35 tabuliek, 2 grafy a 3 prílohy

VÚEPP Bratislava
ISBN 978-80-8058-487-0

Summary

In 2007, the development of sown area of vegetables showed downward tendency, it decreased by 3,1% to 7 870 hectares in comparison with the previous year. Vegetables shared with 0,69% in the total arable land area (a decrease by 0,1% as compared to the previous year). The production decrease of vegetables cultivated on arable land (to 99 393 tons) was very significantly (-28,9%).

According to the Statistical Office of the Slovak Republic, total production of vegetables on arable land (including the estimation of domestic gardens production) reached the volume of 307 756 tons and it was produced on the harvested area of 28 870 hectares. Production of fruits vegetables reached 130 615 tons and it shared with 48,2% in total vegetables production. Production of cabbage vegetables reached 990 665 tons (29,5%). Production of root vegetables reached 46 717 tons and it shared with 15,2% in total vegetables production. In 2007, production of bulb vegetables was decreased to 25 536 tons. Vice versa, production was increased by legumes to the volume of 3 934 hectares and by leaf vegetables to the volume of 3 646 tons.

In 2007, the hidden area covered 51,8 hectares, it was decreased by 16,5 hectares as compared to the previous year. Vegetables was cultivated at 41,8 hectares (-10,3%). The area of greenhouses was decreased. Vice versa, the area of seed-bed was increased (+30,9%), but vegetables was cultivated on the smaller area than in the previous year. The area of all three types of hidden areas was decreased. At hidden area were cultivated 6 935,3 tons of vegetables.

After a decrease in 2005, vegetables consumption was reasonably increased by 1,5% in 2006. Consumption of fresh vegetables was increased by 6,3%. The total consumption reached 474 650 tons of vegetables and vegetables products (in the value of fresh vegetables), i.e. an increase by 1,6% as compared with the previous year. Consumption of fresh vegetables reached 70 529 tons, i.e. an increase by 4%.

In spite of decreased production and a favourable sale in 2007, producer prices of some types of vegetables were decreased in comparison with the previous year. Prices of vegetables from foreign production were decreased (by 17,5%-61,2%), the most price decrease was recorded by root vegetables.

In 2007, analogous to the previous years the total foreign trade balance of the Slovak Republic with fresh vegetables was negative in term of the volume and financial expression and it was increased by 20,2% as compared to the previous year. In Slovakia, it was imported 218 716 tons of vegetables (an increase by 14,1%) and exported 48 308 tons of vegetables (a decrease by 3,3%).

In 2007, the similar situation was also reported in the foreign trade with processed vegetables. In comparison with the previous year, the negative trade balance was increased due to increased import (by 4,2%) and decreased export (by 31,9%).